

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ ЛОВЕЧ
СЕВЕРОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - ВРАЦА
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ЧЕРНИ ОСЪМ”**

**УТВЪРЖДАВАМ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ :**

София, Г.

З А Д А Н И Е

**ЗА
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ,
ИЗРАБОТВАНЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ КАРТИ,
ИЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ,
ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ
И ИЗРАБОТВАНЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН ЗА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ –
ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ В РАЙОНА НА ДЕЙНОСТ
НА ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ЧЕРНИ ОСЪМ”,
С. ЧЕРНИ ОСЪМ, ОБЩИНА ТРОЯН, ОБЛАСТ ЛОВЕЧ**

Изработил:

.....

(инж. Любен Желев)

директор на ТП „ДГС Черни Осъм”:

.....

(инж. Димитър Шишков)

София, май 2021 година

1	Увод	2
	ЧАСТ ПЪРВА	3
2	ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ И ИЗРАБОТВАНЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ КАРТИ	3
3	Глава I Площ за инвентаризация	3
4	Уточняване на площта за инвентаризация	3
5	Характеристика на площта за инвентаризация	5
6	Глава II Теренни проучвания	9
7	Измерване и картиране	9
8	Проучване на природните условия	11
9	Проучване на почвите и почвената ерозия	11
10	Типологични проучвания	12
11	Проучване на растителността	12
12	Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие	12
13	Проучване на здравословното състояние на насажденията	14
14	Разделяне на горската териториална единица на отдели	14
15	Таксиране на горските площи	15
16	Постоянни пробни площи	16
17	Определяне запаса на стоящата и паднала мъртва дървесина	16
18	Производствени групи, цел на стопанството и турнус на сеч	17
19	Глава III Съдържание на инвентаризацията	20
20	Глава IV Срокове за извършване на инвентаризацията	20
21	Глава V Видове дейности и категории на трудност	20
	ЧАСТ ВТОРА	
22	ПЛАНИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА ОПАЗВАНЕ ОТ ПОЖАРИ	22
23	Анализ на досегашната дейност	22
24	Теренно-проучвателни работи	22
25	Организация на територията	22
26	Планира на мероприятия за опазване на горите от пожари	22
27	Съдържание на плана	24
28	Срокове за изпълнение	24
	ЧАСТ ТРЕТА	
29	ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ	25
30	Глава I Площ на територията, обект на плана	25
31	Глава II Досегашно стопанисване	26
32	Глава III Планиране на мероприятия	27
33	Глава IV Съдържание на плана	31
34	Глава V Срокове за планиране	32
35	Глава VI Обем и видове дейности	32
	ЧАСТ ЧЕТВЪРТА	
36	ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН	33
37	Глава I Площ подлежаща на горскостопанско планиране	33
38	Глава II Досегашно стопанисване	34
39	Глава III Теренни проучвания	35
40	Глава IV Основни насоки за организация на обекта за планиране	35
41	Разделяне на горскостопанската единица на горскостопански участъци	35
42	Производствени групи, цел на стопанството и турнуса на сеч	35
43	Глава V Планиране на мероприятията	37
44	Сечи	37
45	Определяне размера на ползването	39
46	Възобновяване и залесяване	40
47	Планиране на други мероприятия	40
48	Глава VI Дейности по опазване на горските територии от пожари	41
49	Глава VII Редки застрашени и лечебни растения	41
50	Глава VIII Защитени зони по „Натура 2000“	41
51	Глава IX Санитар-охранителни зони	42
52	Глава X Еколого-икономически ефект от планираните мероприятия	42
53	Глава XI Съдържание на горскостопанския план	43
54	Приложения към плана	43
55	Глава XII Видове дейности и категория на трудност	44

УВОД

Настоящото задание е изготвено на основание писмо № ИАГ- 3353/11/11.02.2021 г. на изпълнителния директор на ИАГ, на основание на Граждански договор № 4 от 10.03. 2021 г. , възложител ТП „Държавно горско стопанство Черни Осъм“ представлявано от инж. Димитър Шишков – директор и Радост Занковска – главен счетоводител.

Заданието е изработено от инж. Любен Господинов Желев, притежаващ Удостоверение № 5199/25.02.2012 г. за упражняване на лесовъдска практика за дейността „Изработване на задания, проекти, планове и програми за горски територии”.

Обект на инвентаризация и изработване на горскостопанските карти са горските територии, както и териториите извън тях, имащи характеристика на гора по смисъла на чл. 2, ал. от Закона за горите и в границите на землището на с. Черни Осъм , община Троян.

Обект на плана за опазване от пожари са горските територии независимо от тяхната собственост в границите на землището на с. Черни Осъм , община Троян.

Обект на изработването на план за ловностопанските дейности са горските територии и горите извън тях, както и земеделски територии в границите на землището на с. Черни Осъм , община Троян.

Горскостопанско планиране ще се разработи за горските територии – държавна собственост в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Черни Осъм” (ДГС Черни Осъм)- териториално поделение на Северозападно държавно предприятие (СЗДП) – Враца.

Заданието е изработено съобразно изискванията на Наредба № 18 от 07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии.

Изработването на горскостопанските карти, въз основа на инвентаризацията да са в съответствие с изискванията на Наредба № 20 от 18.11.2017 г за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти.

За област Ловеч няма изработен Областен план за развитие на горските територии.

На основание чл. 13, ал. 10 от Закона за горите, инвентаризацията и изработването на горскостопанските карти, планове за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопанският план за държавните горски територии да се възложат и изработят едновременно. До възлагането на обществената поръчка, в случай че за горските територии стопанисвани и управлявани от ТП „ДГС Черни Осъм“ се извърши сертификация, горскостопанският план следва да се съобрази с изискванията на сертификацията.

Заданието е разработено в четири части:

Част първа „Инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопанските карти”;

Част втора „План за дейностите по опазване на горските територии от пожари”;

Част трета „План за ловностопанските дейности”;

Част четвърта „Горскостопански план за горските територии - държавна собственост в района на дейност на ТП „ДГС Черни Осъм”.

При извършване на инвентаризацията и изработването на горскостопанския план да се използва „комбинираният метод за лесоустройство“ – комбинация между методите по класове на възраст и стопанисване по насаждения.

Част първа

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ И ИЗРАБОТВАНЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ КАРТИ

Инвентаризация да се извърши в границите на землището на с. Черни Осъм, община Троян на всички горски територии и на горите извън тях, отговарящи на критериите за гора по смисъла на чл. 2 от Закона за горите, установени с инвентаризацията от 2012/2013 г

За имотите във водните и транспортни територии, посочени по КК като гори, да се установи има ли наличие на „явна фактическа грешка“. В случай че съществува, РДГ гр. Ловеч и ДП гр. Враца, следва да предприемат действия и да уведомят съответната служба ГKK за отстраняването и. Ако не е на лице „явна фактическа грешка“, то тези имоти не следва да се отразяват като гора.

В заданието е направена характеристика на площта за инвентаризация по досега действащата инвентаризация, горскостопански план (ЛУП) и по баланса на горските територии (форма 1ГФ към 2020 г), както и по данните в кадастралната карта и картата на възстановената собственост към 2020 г. Дадени са основните изисквания при извършване на теренно-проучвателните работи, както и при обработка на информацията.

Лесистостта на района е 83,0 %.

Глава I

Площ за инвентаризация

1. Уточняване на площта за инвентаризация

При последната инвентаризация на горските територии в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Черни Осъм“ от 2012/2013 г. е установена обща инвентаризирана площ от **8 644,9 ха**.

По собственост на инвентаризацията и картата на възстановената собственост към 2012 г площта се е разпределяла както следва:

Таблица № 1

Разпределение на общата инвентаризирана площ по собственост към 2012 г

Вид собственост	обща площ ха	%	в т.ч. залесена площ ха	%
Горски територии - Държавна собственост	4 883.2	56.5%	4 731.2	56.4%
Горски територии - собственост на физически лица	1 568.7	18.1%	1 556.7	18.5%
Горски територии - Собственост на юридически лица	138.4	1.6%	138.2	1.6%
Горски територии - Общинска собственост – общ. Априлци	59.5	0.7%	5.8	0.1%
Горски територии - Религиозна собственост	1 494.9	17.3%	1 466.2	17.5%
Земеделски територии - Общинска собственост–общ. Троян	421.8	4.9%	421.8	5.0%
Земеделски територии – Частна собственост	78.4	0.9%	78.4	0.9%
Всичко	8 644.9	100.0 %	8 398.3	100.0%

Таблица № 2

За сравнение на площта горите и горските територии по собственост и **вида на територията**, съгласно инвентаризацията от 2012/2013 г и данните от кадастралната карта към 2020 г

Общо	Горски територии			Извън горски територии			общо		
вид собственост	Инв. 12/13г	По КК 20 г	Разлика	Инв. 12/13г	По КК 20 г	Разлика	Инв. 12/13г	По КК 20 г	Разлика
Държавна собственост	4883,2	4827,9	+55,3	0	5,0	-5,0	4883,2	4832,9	+50,3
Общинска собственост	59,5	59,9	-0,4	421,8	425,5	-3,7	481,3	485,4	-4,1
Частни Ф.Ю. лица	3202,0	3235,7	-33,7	78,4	83,1	-4,7	3280,4	3318,8	-38,4
Частна физически лица	1568,7	1637,0	-68,3	78,4	82,6	-4,2	1647,1	1719,3	-72,2
Религ. собственост	1494,9	1482,5	+12,4	0	0,0	0,0	1494,9	1482,5	+12,4
Юридически лица	138,4	116,2	+22,2	0	0,5	-0,5	138,4	116,7	+21,7
Всичко	8144,7	8123,5	+21,2	500,2	513,6	-13,4	8644,9	8637,1	+7,8

По данни от кадастралната карта, (получени, чрез налагане на ZEM 2.10 върху кадастралната карта), площта на горските територии и горите извън тях е в по-малко с 7,8 ха от установената при инвентаризацията през 2012/2013 г. Това се обяснява от факта, че при отчитане на площите по КК, имоти с площи до 100 кв.м. не се отчитат (точността при инвентаризацията е 0,1 ха т.е. над 500 кв.м.).

Към 2012 г площта на инвентаризираните горските територии и на горите извън тях е **8644,9 ха**, от които площ на **горските територии - 8144,7 ха и 500,2 ха гори извън горските територии.**

Гори извън горските територии, по вид на територията са установени върху земеделски територии;

От така посочените площ от 500,2 ха, като ново инвентаризирани гори са били отчетени 256,8 ха. Останалите 243,4 ха са съществуващи гори, но в КВС към 2012 г не са били отразени като „горска територия“.

По вид на собствеността към годината на инвентаризацията и изработването на горскостопанския план (лесоустройствен проект – 2013 г) разпределението на площта **на горските територии** (8144,7 ха) е както следва:

- Държавни горски територии 4883,2 ха;
 - Общинските горски територии 59,5 ха;
 - Горските територии собственост на физически юридически лица 3202,0 ха;
- 8144,7 ха**

Горите извън горските територии по собственост са:

- Общински - 421,8 ха
 - Частни физически лица - 78,4 ха
- 500,2 ха

Таблица № 3

За разпределение на горските територии и на горите извън тях по собственост и **вида на територията**, съгласно картата на възстановената собственост (КВС) и кадастралната карта (КК) към 2020 г.

Вид територия	държавни	Общински	Ч.ф.ю.л	общо
Водни територии	5	0	0	5
За нуждите на Горското стопа	4827,9	59,5	3236,1	8123,5
За нуждите на селското стоп.	0	424,7	83,1	507,8
за нуждите на транспорта	0	0,8	0	0,8
	4832,9	485,0	3319,2	8637,1

2.Характеристика на площта за инвентаризация

2.1. По собственост

Разпределението на площта на горските територии и горите извън тях обект на инвентаризацията по вида на територия и начин на трайно ползване към 2012/13 г и по данни от КК към 2020 г е следното:

Таблица № 4

Вид на територията	Инвентаризация 2012/13 г	По КК към 2020 г	Разлика КК спрямо инвент.
Горски територии	8144,7	8123,5	-21,2
За нуждите на селското стопанство	500,2	507,8	+7,6
Водни територии	0,0	5,0	+5,0
За нуждите на транспорта	0,0	0,8	+0,8
ОБЩО	8644,9	8637,1	-7,8

След инвентаризацията следва да се отстранят разликата в площите на горските територии и горите извън тях, които са отчетени по форма 1 ГФ към 2020 г. и тези посочени по КВС и КК.

Да се приложи списък по подотделите или имотите, които в КК не се отчитат като гори и/или горски територии, а в действителност те са такива.

Сравнение на площта на горските територии и горите извън тях **по собственост**, съгласно инвентаризацията от 2012/2013 г и кадастралната карта (КК) към 2020 г е посочено в таблица №5

Таблица № 5

Собственост	Гори и горски територии по проект 2012 г	Гори и горски територии по КК 2020 г	Разлика 20г /12 г (3 -2)
1	2	3	4
1.Държавни	4883,2	4832,9	-50,3
2.Общински	481,3	484,9	+3,6
1. Частни физически и юридически лица	3280,4	3318,8	+38,4
<i>В това число:</i>			
<i>1.1.На физически лица</i>	<i>1647,1</i>	<i>1719,3</i>	<i>+72,2</i>
<i>1.2.На юридически лица</i>	<i>138,4</i>	<i>116,7</i>	<i>-21,7</i>
<i>1.3.Религиозни гори</i>	<i>1494,9</i>	<i>1482,5</i>	<i>-12,4</i>
2. Стопанисвани от общината	0,0	0,5	+0,5
ВСИЧКО	8644,9	8637,1	-7,8

Наблюдават се различия в площта на държавните горски територии, които по данни от КК са в по-малко с 50,3 ха, а в горите на частни физически и юридически лица общо площта се е увеличила с 38,4 ха (за ч.ф.л. + 72,2 ха; на юрид. лица -21,7 ха; религиозни -12,4 ха)

Към 31.12.2020 г. в площта на инвентаризираните през 2012 г. горите и горските територии не са настъпили промени:

Няма включени или изключени площи в горските територии за ревизионния период.

В изпълнение на Заповед РД49-267/13.07.2016 г и Заповед РД 49-336/26.09.2019 г на министъра на земеделието, храните и горите са закупени гори собственост на физически лица на обща площ от 96,508 дка, или 9,7 ха. Така площта на държавните горски територии се увеличава с 9,7 ха, а горските територии собственост на физически лица намалява с 9,7 ха.

Списък на имотите с площта им и подотделите е приложен към заданието.

Разпределението на площта обект на инвентаризация по вид собственост, по баланс към 31.12.2020 г (форма 1 ГФ) е посочено в таблица № 6.

Таблица № 6

Вид собственост	Залесена Ха	Незалесена дървопроиз- водителна ха	Недърво- произво- дителна ха	Общо ха	%
На държавата	4728	22	144	4894	56,6
На общината	5	0	54	59	1,7
Временно стопанисвани от общината	422	0	0	422	4,9
На физически и юридически лица	3203	27	39	3269	37,8
<i>в т. ч: на физически лица</i>	<i>1625</i>	<i>1</i>	<i>10</i>	<i>1636</i>	<i>18,9</i>
<i>на юридически лица</i>	<i>138</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>138</i>	<i>1,6</i>
<i>на религиозни организации</i>	<i>1440</i>	<i>26</i>	<i>29</i>	<i>1495</i>	<i>17,3</i>
Общо	8358	49	237	8644	100,0

На таксационните описания да се отрази вида на собствеността – държавна публична, държавна частна, общинска, частна (на физически и юридически лица).

За ревизионния период няма предоставени площи от горските територии.

2.2. По категории в пълният им обхват горските територии са:

- Защитни горски територии – 8649,9 ха - 100,1 % (от тях в други категории – 7678,9 ха)
- Специални горски територии – 12259,6 ха – 144,8 % (от тях в други категории – 4585,7 ха)

Забележка: Тъй като площите на защитните и специални горски територии са посочени в пълен обхват, то сбора от различните категории е повече от 100% (площта на припокриването е 11962,6 ха)

При категоризирането на горските територии са ползвани: обобщеният протокол за категоризацията на горските територии от 2012/13 г.; документи и протоколи за обявяване на нови категории, копие от които са в приложението към заданието.

Функционалната принадлежност на защитните и специални горски територии по функции в пълният им обхват е както следва:

2.2.1 Защитни горски територии – 8644,9 ха, от които 971,0 ха с водеща функция и 7678,9 ха в други категории

1.2.1.1. За защита на почвите – 5,0 ха в други категории както следва:

- Гори на скални и урвисти терени – съгласно чл. 5, ал. 2, от ЗГ – отдел и подотдел 37 ж, с площ 5,0 ха в друга категория

2.2.1.2. За защита на водите- с обща площ - 8644,9 ха, (100,0 % от територията на стопанството), от която 971,0 ха с водеща функция и 7673,9 ха в други категории както следва:

- **Вододайната зона** с обща площ – 8644,9 ха, от която 971,0 ха с водеща функция и 7673,9 ха в други категории.

Съгласно работен проект за привеждане по Наредба № 3 предоставен от ВиК гр. Ловеч и разрешителни за водовземане на БДУВ “Дунавски регион” гр. Плевен са обособени за отделни водохващания санитарно-охранителни зони (пояси I; II и III), с площи както следва

-пояс I – площ 7,0 ха, от която залесена 5,7 ха и незалесена 1,3 ха

-пояс II - площ 1620,0 ха, от която залесена 1599,1 ха и незалесена 20,9 ха

-пояс III - площ 7017,9 ха, от която залесена 6793,5 ха и незалесена 224,4 ха

Към датата на представяне на заданието, заповед за така определените по проект СОЗ не е издадена.

Подробно описание на всяко водохващане по подотдели, площ на СОЗ, съгласно работен проект и № на разрешителните за водовземане издадени от БДУВ “Дунавски регион” гр. Плевен е поместен в приложението към заданието.

Забележка. При доказаност, след извършване на инвентаризацията допълнително да се заделят горски територии за защита на урбанизирани територии, сгради и обекти на техническата инфраструктура, съгласно чл. 43, ал. 3 и ал. 4 от Наредба № 18.

2.2.2. Специални горски територии – с обща площ в пълен обхват – 12259,6 ха, от които 7673,9 ха с във водещи категории и 4585,7 ха в други категории

2.2.2.1. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии

Във връзка с решение на Министерски съвет, протокол № 6 от в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Черни Осъм“, горски територии държавна собственост са причислени към допълнителни групи „Защитни горски територии“ на площ от 14,3 ха - подотдели 1 – „к“, „о“, „п“; 32 – „г“; 33- „а“.

2.2.2.2. Защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) с обща площ в пълен обхват за всяка зона – 9426,2 ха, от които в друга категория 33686,8.

2.2.2.2.1. По Директива 92/43 ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете с решение на Министерски съвет № 811 от 16 ноември 2010 г. (ДВ брой 96 от 07.12.2010 г.) – 7673,9 ха.

Площта на установените местообитания от приложение 1 на ЗБР е **6514,6 ха.**

1. Защитена зона “Централен Балкан -Буфер” с код BG 0001493 за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации съгласно чл.6 ал. 1, т. 2 на ЗБР с обща площ 7673,9 ха, цялата в зоната. Площта на местообитанията в защитената зона е 6514,6 ха, както следва:

- Букови гори от типа Luzulo-Fagetum (9110) – 133.7 ха

-Букови гори от типа Asperulo-Fagetum (9130) – 4571.2 ха.

-Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum (9170) – 388.1 ха

-Мизийски букови гори (91W0) – 1421.6 ха.

2.2.2.2.2. По Директива 79/409/ЕЕС за опазване на птиците с обща площ – 4533,3 ха в други категории.

1. Защитена зона “Централен Балкан - Буфер” BG 0002128 Заповед РД 321/04.04. 2013 г ДВ бр.46 и бр.47 от 2013 г с обща площ 4533,3 ха, цялата се препокрива BG 0001493 за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете

Списък на подотделите попадащи в съответната зона за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете са в приложение към заданието. Същите ще бъдат предоставени на изпълнителя на инвентаризацията и на магнитен носител.

Част от подотдели в защитните и специални горски територии попадат едновременно в няколко категории. Всяка от категориите е описана в целия си обхват, поради което се получава дублиране на площите.

В записката за инвентаризация на горските територии, описването на защитните и специалните горски територии да е в пълният им обхват независимо от собствеността им и в това число за държавните горски територии.

В таблиците за таксационната характеристика и в баланса на горските територии (отчетните форми) площта на дублиращите се категории да се отнесе към тази с по- тежък режим на стопанисване.

В изпълнение на изискванията на чл. 43, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии, в категорията за „защита на почвата“ да се включат и горските територии държавна собственост с наклон над 30 градуса, както и тези върху твърде плиткочвисти почви с наклон над 20 градуса. Подотделите на дублиращите се категории да се отнесе към тази с по- тежък режим на стопанисване, като се посочи площта им в „това число“.

2.2.2.3. Източници за горски репродуктивни материали - Семепроизводствени насаждения и градини

- Семепроизводствени насаждения (чл. 5, ал. 3, т. 3 от ЗГ/09.04.2011г) утвърдени с Протокол на ГСС гр. София от 08.04.2013 г – отдели и подотдели: : 84 е, ж; 87 а, ф; 88 п; 100 о; 101 м; 210 в; с обща залесена площ 56,1 ха, цялата в други категории.

- Горски разсадник “Попкиното”, съгласно чл. 5, ал. 3, т. 2 от ЗГ и заповед № УЗ-00-183 от 30.12.1992 г. на МСРЗВПС – отдел и подотдел 100 - 7, с обща незалесена площ 1,8 ха, ялата в друга категория

2.2.2.4. Горски територии край обекти с регионално значение - с обща площ 24,5 ха

- Защитна ивица до (200 м) около скит “Св. Йоан Кръстител” - Зелениковски манастир и скит “Св. Никола” - съгласно чл. 5, ал. 3, т. 2 от ЗГ- отдели и подотдели: 1 з, и, к, о, п; 32 а, б, д; с обща залесена площ 19,3 ха.

- Защитна ивица до (200 м) около туристическа хижа “Чучул” - съгласно чл. 5, ал. 3, т. 2 от ЗГ -отдел и подотдел: 201 к, с обща залесена площ 5,2 ха.

Гори с висока консервационна стойност

Към момента на изработване на заданието ТП „ДГС Черни Осъм“ не е сертифицирано.

В случай, че към датата на възлагане на поръчката и/или до приключването на инвентаризацията на горските територии, същите бъдат сертифицирани, то следва да се опишат определените гори с висока консервационна стойност по отдели и подотдели посочени в доклада за сертификация, както и при предвиждане на горскостопанските мероприятия за горските територии държавна собственост, същите да се съобразят с дадените препоръки и указания за тяхното стопанисване и мониторинг.

2.2.2.5. Гори във фаза на старост (ГФС) - определени със Заповед № РД49-421/02.11.2016 г. на министъра на земеделието и храните с обща площ 25,8 ха по отдели и подотдели, защитени зони и местообитания, както следва:

1. Защитена зона “Централен Балкан -буфер” с код BG 0001493 -

- местообитание по заповедта 9110 Букови гори от типа Luzulo-Fagetum - подотдели: 107 – д, е, з - обща площ 16,2 ха.

- местообитание по заповедта 9130 -Букови гори от типа Asperulo-Fagetum - подотдел: 70-а - обща площ 9,6 ха.

Площта на горите във фаза на старост, номерацията и границите на подотделите да се запазят съгласно заповедта за обявяването.

В случай, че някои от насажденията не отговарят на критериите за ГФС, (водена сеч през последните 20 г, разновъзрастни насаждения, наличие на втори етаж възраст 50 -70 г и пълнота на втори етаж 0,7/0,8, изкуствен произход и др.) същите да се посочат в отделен списък. След

приключване на теренните работи по инвентаризацията на горските територии да се посочат насаждения, които имат характеристиката за да бъдат обособени като ГФС. Да се предложи на ТП „ДГС Черни Осъм“ и СЗДП Враца да предприемат действия за промяна на Заповед № РД49- 421 / 02.11.2016 г.

Списък на отделите и подотделите, обособени като ГФС е посочен и в приложенията:

В записката на инвентаризацията, описването на защитните и специалните горски територии да е в пълният им обхват.

Подотделите, чиято функционална принадлежност попадат в две и повече функции (категории), да се отнесе към тази с по- тежък режим на стопанисване и се посочи площта и в „това число“. Горските територии, според водещата си функция се разпределят, както следва:

Защитни горски територии	- 11,2 %
Специални горски територии	- 88,8 %

В таблица № 7 площта на защитните и специални горски територии е посочена по водеща функция, дублиращи се площ в други категории и обща площ.

Таблица № 7

Група гори по функционална група	Водеща функц. група ха	%	В др. категория ха	ОБЩО ха
I.Защитни горски територии	971,0	11,2	7678,9	8649,9
<i>I. За защита на почвите</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>
1.1.Скални и урвисти терени	0	0	5,0	5,0
<i>2.За защита на водите</i>	<i>971,0</i>	<i>11,2</i>	<i>7673,9</i>	
2.2.Вододайни зони	971,0	11,2	7673,9	8644,9
2.2.1.Вододайна зона пояс I	0	0	7,0	7,0
2.2.2.Вододайна зона пояс II	25,2		1594,6	1619,8
2.2.3.Вододайна зона пояс III	945,8		6072,3	7018,1
II. Специални горски територии	7673,9	88,8	4585,7	12259,6
<i>1.Защитени зони по ЗБР</i>	<i>7673,9</i>	<i>88,8</i>	<i>4533,3</i>	<i>12207,2</i>
1.1.33 по Директива 92/43/ ЕСЕ	7673,9	88,8	0	7673,9
1.2.33 по Директива 79/409/ЕСЕ	0	0	4533,3	4533,3
<i>2.Базови източници за горски репродуктивни материали</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>57,9</i>	<i>57,9</i>
2.1.Самепр.насаждения	0	0	56,1	56,1
2.3. Горски разсадник	0	0	1,8	1,8
<i>3.Обекти с регионално значение</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>24,5</i>	<i>24,5</i>
3.1.200 м около манастир	0	0	19,3	19,3
3.2.200 м около хижи	0	0	5,2	5,2
Всичко защитни и специални	8644,9	100,0	11962,6	20909,5
ОБЩА ПЛОЩ	8644,9			

Глава II

Теренни проучвания

1. Измерване и картиране (изработване на горскостопанските карти)

На измерване и картиране подлежат всички залесени и незалесени горски територии, както и залесените и самозалесилите се земеделски територии, придобили характеристиката на гора по смисъла на чл.2, ал. 1 от Закона за горите, в землището на с. Черни Осъм, обект на инвентаризация, независимо от собствеността им. При инвентаризацията от 2012/2013 г, са установени горите извън горските на площ от 500,2 ха.

Земеделски територии, за които по време на инвентаризацията се установи, че съгласно чл. 83, ал.1 от Закона за горите, след 1 март 1991 г. са придобили характеристиките на гора по смисъла на чл. 2, ал.1 от Закона за горите да се отделят в самостоятелни имоти (подотдели), **но същите да не се включват в баланса на горските територии**. На горскостопанските карти да се посочат границите им и се запишат кадастралните им номера. Към записката да се приложи списък по

землища с кадастрален номер и собственик на всеки имот, който да се представи и в Изпълнителната агенция по горите за изпълнение на задълженията по чл. 83, ал. 3 от ЗГ.

По данни от ТП „ДГС Черни Осъм“ залесени и самозалесени имоти извън горските територии, имащи характеристика на гора и не отразени при извършена през 2012/13 г инвентаризацията - няма. При предстоящата инвентаризация, ако се установят имоти извън горските територии притежаващи характеристика на гора, отговарящи на изискванията на чл.2 от Закона за горите, (по площ, дървесен вид, пълнота и др. лесовъдски показатели), то за тях следва да се уточни собствеността им, както и има ли други действащи разпоредби за тези имоти.

Към записката да се приложи списък на насаждения и култури съгласно разпоредбите на чл. 88, ал. 5 от Закона за горите, които не се стопанисват като гора (ако такива се установят) - по подотдели и собственост.

При изработването на горскостопанската карта за основа да се използват кадастралната карта и кадастралния регистър за недвижимите имоти, картата на възстановената собственост и регистрите към нея, едромасщабната топографска карта, цифрова ортофотокарта и други специализирани карти и планове за горските територии в границите на землището на с. Черни Осъм, община Троян.

Точността на нанесените в горскостопанската карта граници на подотдели да отговарят на точността на кадастралната карта.

Внимание да се обърне при картирането на урбанизираните територии, хижи, вилни зони, манастири, култови религиозни местности и обекти, характерни скални образувания, единични и групи вековни дървета и забележителности.

При необходимост да се извършват измервания с геодезически инструменти и GPS устройства.

При констатиране на несъответствия в процеса на изработването на горскостопанските карти (чл.14, ал.1 от Наредба № 20 т.е. на лице е “явни фактически грешки”), същите да се опишат по землища и собственост и да се приложат към записката.

Картирането да се извърши по вид собственост, като не се допуска един подотдел да включва различни по вид собственост и/или вид територия.

Върху картите по собственост да се нанесат контурите на имотите, собственост на физически лица с последните числа от № на имота. На таксационните описания за подотделите частна собственост да се запишат и номерата на имотите, които попадат в съответния подотдел.

На изпълнителя на поръчката, възложителят предоставя копия от наличните документи (заповеди, карти, КВС, КК и кадастрални регистри и др.) имащи отношение към инвентаризацията, изработването на горскостопанските карти, горскостопански план, планове за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване на горските територии от пожари.

В самостоятелни подотдели да се отделят:

- горските територии публична собственост;
- защитните и специални горски територии;
- горските територии, върху които са учредени и до завършване на теренните работи бъдат учредени вещни права;

•територии с площ 0,1 ха и по-голяма, в които се констатира строителство или са завладени без да са спазени законовите и нормативни разпоредби;

Да се картира и нанесе пътната мрежа – републиканска, общинска, автомобилни горски пътища, коларски пътища и пътеки.

Горските автомобилни пътища да се диференцират съгласно изискванията на Наредба № 5/31.07.2014 г. за строителство в горските територии без промяна на предназначението и се отразят със съответен условен знак на картите.

Горскостопанските карти следва да съдържат:

- Граници и наименования на областите, общините, землищата и наименованията на населените места
- Границите и идентификатора/номерата на поземлените имоти
- Границите на видовете територии

- Границите на специалните и защитени горски територии
- Границите на обекта на инвентаризация, горскостопанските участъци
- Номера и площ на отделите и подотделите
- Наименования, условни знаци и линейни обекти, съгласно приложение 2 към Наредба № 20.

Горскостопанските карти да се създадат в цифров и графичен вид и се предават в share формат, съгласно изискванията на чл.4 от Наредба № 20.

В записката да се направи анализ на инвентаризираната пътна мрежа – дължина, състояние, гъстота (км на 100 ха. горска територия), отводнителни съоръжения и др. Да се отразят пътищата, които не изпълняват предназначението си – изоставени, изровени или заличени.

На горскостопанските картите да се отразят актуалните наименования на местности, долове и др., както и характерни ориентири – каптажи, извори, чешми, сгради, паметници и др. попадащи всред горските територии., като се потърси съдействие от кметствата на населените места или други институции имащи отношение към даден обект (Басейнова дирекция, ВиК дружества, АПИ, РИОСВ и др.).

Площта на залесените и незалесени горски територии, както и на инвентаризираните гори в други територии се изчисляват чрез координатите на определящите ги гранични точки.

2. Проучване на природните условия

Да се направи кратка характеристика на:

- климата в района и влиянието му върху горскодървесната растителност, като се ползват последните издания на БАН, както и данни от близки метеорологични станции. Да се направи връзка между климатичното и горскорастително райониране;
- геоложкия строеж и петрографски състав, като се определят основните видове скали на територията, техният произход, строеж, териториално разположение, влиянието им върху почвообразувания процес и формирането на типа месторастене и др. особености.
- основните водни течения в района, техният характер, влиянието им при формиране на хидроложкия режим, както и изградените изкуствени водоеми и се отразят на картния материал.

Най-значителното водно течение на територията на ТП „ДГС Черни Осъм“ е р. Черни Осъм. Тя е главен десен приток на р. Осъм. Води началото си от няколко малки извора, които извира от западните склонове на връх Амбарица, в м. Чатал чучур, под връх Левски. Началния поток на реката носи името река Куманица (до извора под м. Конски дол).

По течението си от извора надолу тя приема отляво и отдясно няколко по-важни притока р. Жидов дол над махала Нешковци, р. Краевица при м. Смесите и р. Жеравица при м. Стойновското. Районът в пределите на долината е с добре изразен планински и предпланински релеф. По това протежение приема водите и на значителен брой по-малки притоци, по-важни от които са Дерменски дол, дол Ливадките, дол Иваншница, Зли дол, Малък Сечен дол, Голям Сечен дол, Момчов дол, Сухата река, Чаушев дол, Боров дол, Липов дол и др.

3. Проучване на почвите и почвената ерозия

3.1. Почвени проучвания

За характеризиране на почвените подтипове и на типовете горски месторастения, да се ползват данните от заложените и лабораторно обработени общо 25 почвени профила заложени през последните две устройствата на ТП „ДГС Черни Осъм“ (описани в записката на ЛП от 2012 г. Нови почвени разрези да се зложат само при необходимост.

Да се извърши оценка на незалесените горски територии, **особено на голините**, по отношение дълбочина на почвата, процент на лесонепригодност, степен на ерозия, наличието на храсти и единични дървесни видове и върху каква чест от площта е възможност създаване на нови гори (залесяване).

Почвени разрези да получат единна номерация и да се отразят на горските карти.

Да се извърши класификация на почвените типове и видове съобразно Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите от 2011 г, като определените досега почвени типове и подтипове се приведат в съответствие с класификацията на ФАО от 1990г, Националната класификация на почвите в България от 1992 г. и Атлас на почвите в България от 1998 г.

На почвената карта да се отрази териториалното разположение на отделните типове и видове почви.

3.2. Оценка на ерозията

Въпреки силно разчленения релеф на територията на горското стопанство ерозионните процеси напълно липсват. Това се дължи предимно на голямата лесистост на района. През изтеклия ревизионен период не са били проектирани и изпълнявани съоръжения от по-едър мащаб (баражи, диги и др.). Противоерозионната защита се е свеждала до своевременните залесявания на сечищата и голите площи, както и до поддържането на оптимална пълнота на културите.

При констатиране на ерозионни процеси, оценката и описанието на ерозията да се извърши съгласно скалата за степените на ерозираност и връзката им с почвените показатели (приложение № 4 от Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите - Булпрофор, 2011 г.), Наредба № 4/19.02.2013 г. за защита на горските територии от ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения и приложение № 6 от Наредба № 18/07.10.2015 г.

При инвентаризацията да се направи оценка на ефекта от извършените за ревизионни период залесявания, имащи отношение към предотвратяването на ерозионни процеси в горските територии.

Данните от проучването на природните условия да се представят в табличен вид, съгласно образците в приложение № 6 от Наредба № 18.

4. Типологични проучвания

При последните 3 лесоустройства на дървопроизводителните площи са определени тип горски месторастения и видовете, подходящи за съответното месторастение, като при последното лесоустройство тип месторастения е определен и на поляните.

При предстоящата инвентаризация да се извърши актуализация на определените типове месторастения и видовия състав на насажденията в съответствие с видове, подходящи за месторастенето, очакван (потенциален) бонитет и промишлен вариант, като се приведат в съответствие с новата класификация на почвите и Класификационната схема на типовете месторастения в Р. България от 2011 г.

Тъй като цялата територии попада в зоните на Натура 2000, при определяне на видовете, подходящи за съответното месторастение за горските територии, попадащи в защитените зони (ЗЗ) по Закона за биологичното разнообразие, да се вземат предвид местните видове, наличната естествена растителност в района, както и специфичния режим за конкретната зона, залегнали в заповедта за обявяването им.

Тип месторастение да се определи на ново инвентаризираните гори в извън горските територии, както и на горските територии вид на подотдела „обработваема площи“, „разсадник“ и на всички други дървонепроизводителни горски територии, на които потенциално може да се развива горскодървесна растителност.

5. Проучване на растителността. Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.

Територията на Държавно горско стопанство „Черни Осъм“ попада в **Мизийска горскорастителна област – М**, подобласт Северна България – **СБ**. Представена е от един пояс и два подпояса.

Проучването на растителността в обекта за инвентаризация да се извърши на база обособените групи и видове гори съгласно приложение № 5 от Наредба № 18.(таблица № 11).

Да се посочат изискванията за опазване и ограничителните режими за ползване на лечебните и редките растения, както и за опазване на изчезващи и ендемични растителни видове в района.

В границите на обекта за инвентаризация по Приложение 1 към Закона за биологичното разнообразие се срещат следните защитени зони:

5.1. Защитени зони (33) по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), включени в Натура 2000

5.1.1. По Директива 92/43 ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете с решение на Министерски съвет № 811 от 16 ноември 2010 г. (ДВ брой 96 от 07.12.2010 г.) с обща площ 5519,3 ха, от които 129,6 ха в друга категория, а именно:

5.1.1.1. Защитена зона “Централен Балкан - Буфер” – BG0001493 – съгласно Директива 92/43 ЕЕС (Директива за местообитанията), РМС № 811/16.11.2010 г. (ДВ бр 96/2010 г.) - отдели и подотдели: 1 ж-с, ч-ю, т1; 2 п-е1; 3 х-е1; 4 ш-в2, а3; 5-12; 13 с, х, ц, б1-в2, 1; 15 и-ф, 1-4; 16; 17; 18 в, г, е-с1; 19 з1, н1; 21 ж, з, 3; 22 и-ф, 7, 8; 23 а-е, 1; 24 д-ж, м, н, ю; 25 а, г, д, п-ч, 1, 2; 26-59; 67-71; 84-91; 96-111; 115; 116; 174-179; 180 а-в, ж-д1, 1-3; 181; 182 с-а1, 2; 184 т-х; 185 у-ч; 187 а, д-з, к, л, с-ш; 188-194; 196-199; 201-206; 207 в-к1, 1, 2; 208 а-е, з-к, н-у; 209 а-г, ж-и, л-р, 2, 3; 210-216; 217 а-м, ч, ш, ю-а1; 218 а-з; 219 а-д; 220 а-п, у; 221 а-р, у, ч, л1-р1; 222 а-т, г1-ф1; 223 а-д1, н1-ч1, д2, е2; 224 а-е, к, х-щ, з1-у2, 1, 2; 225 а-е, з, и, о-е1, 1; 226 а-м, 1-3; 227 к-п, 1; с обща площ 7673.9 ха, от която 7439.3 ха залесена и 234,6 ха незалесена.

Установените местообитанията в защитената зона са както следва:

- Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* (9110) 43: д; 47: г; 50: а, з; 52: и; 53: б, д; 55: л; 59: г; 70: б, н; 71: в, е, з, к; 111: г; 174: и, к; 204: и; 214: г, д; 215: з – с площ 133,7 ха.

- Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* (9170) - отдели и подотдели: 1: м, н, ш, щ, ю; 3: х; 4: ш, щ, ю, я, а1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, а3; 5: в, с, т, у, ф, ч, о1, я1; 7: д, и, м, р, ш, ю, г1, и1; 10: б, в, г, д, е; 11: а, б, з, к, л; 15: м, н, о, п, р, у; 16: а, в, о, с; 18: х, я, а1, б1, в1; 22: л, н; 25: а, г, д, п, ч; 26: к, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, к1, л1, н1, о1, р1, т1, ф1, х1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2; 27: м, н; 29: а; 31: а, м, н, о, п, т, у, ф, х; 37: а, б, в; 38: б, в, д; 39: б, д; 40: а; 41: б, к, н, о; 50: к; 51: к, л; 55: а, ж; 69: а; 88: б; 100: к, м; 101: г; 102: и, к; 103: ф; 109: л, м; 116: л; 174: р, т; 175: е, ж, з, и, с, т, у, ф, х, а1, б1; 176: б, с, т; 177: з, и, к, л, н; 178: ц, щ, ю, я; 180: а, в, ю; 182: х, ц, ш, ю; 190: а; 194: в; 203: ж, о, п, с; 204: ж, к; 205: н; 207: г, т, х, ж1, з1, и1, к1; 215: г; 216: е, ж; 217: е, м, ч, ш, ю, я, а1; 219: б, в; 220: е; 222: д, ж1, ф1; 223: м, у, щ, б1, п1, р1, ч1; 226: б, в, к, л; 227: к, м – с площ 388,1 ха.

- Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* (9130) 3: б1, в1, г1, д1, е1; 5: с1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, а2, б2, в2, г2, д2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2; 6: у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1; 7: у, ч, щ, я, а1, б1, в1, д1, е1, ж1, з1; 8: всички; 9: б, х, ц, ч, ш, щ, ю, я; 10: а, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф; 11: в, г, д, е, и; 12: н, о, п, р, ю, я, а1; 15: с, т; 16: б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, т, у; 17: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш; 18: в, г, л, н, о, п, р, с, т, у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, л1, м1, о1, п1, р1, с1; 21: ж, з; 22: м, о, п, р, с, т, у; 23: д, е; 24: д, е, ж; 26: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, п, р, ю, я, п1, ц1, ч1, г2, д2; 27: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, о, п, р, с, т, у, ф, х; 28: всички; 29: в, г, д; 30: е, ж; 31: в, е; 32: а, б, в; 33: а, д, е; 34: всички; 35: а, б, в, г, д; 36: всички; 37: ж, з, и, к, м, н; 38: л, м, н, о; 40: б, г, д, е; 41: а, в, г, е; 42: а, б; 43: а, б, е; 44: а, б, в, д, ж, з; 45: а, б, в; 46: а, б, в, г, е, ж; 47: б, в, д, е, з, к, л; 48: а, б, д; 49: а, б, в, г; 50: б, г, д, е, ж, и; 51: а, б, в, д, м, о, р, с; 52: а, б, в, г, д, е, к; 53: а, в, г; 54: а, б, в, г, д, е, ж; 55: г, з, и, к, н, о, п, р; 56: а, б, д, е; 57: а, б, в, г, е; 58: а, б, в, г; 59: б, в, д, е; 67: а, б, в, г, д, е, ж; 68: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 69: г, д, ж; 70: е, ж, з, к, л, о; 71: а, б, г, д, и, л, м; 84: а, б, в, г, д, е, ж, з; 85: а, б, в, г, д, е; 86: а, б, в, г, д, е, ж; 87: а, г, ж, л, м, н, о, р, с, ф, х, ц; 88: е, к, л, н, о, п; 89: б, в, д, е, ж; 90: а, б, в, г; 91: а, б, в, г, д; 96: а, б, г, е, ж; 97: а, в, г, е, з, и, к, л; 98: а, б, в, ж, и; 99: а, в, е, ж, и; 100: а, б, д; 101: м, н; 103: м, н, о; 104: в; 105: г, е; 106: а, б,

в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т; **107:** б, в, г, е, ж, з, и; **108:** в, г, ж; **109:** с; **110:** з, и, м, н, п, р; **111:** а, б, в, д; **115:** д, е, ж, з, и, к, м, п; **116:** д, з; **174:** а, б, в, г, д, ж, з, л, м; **175:** а, б, в, г, д, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1; **176:** а, в, г, д, е, ж, з, к, л, у; **177:** а, б, в; **178:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, з1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1; **179:** а, б, в, г, д, е, х; **180:** ц, а1, б1, в1, г1; **181:** а, б, в, г, д, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; **182:** с, т, у, ф; **185:** у, ф, х, ц, ч; **188:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, т; **189:** б, в, г, з; **190:** и, к, м, н, о, п, р; **191:** и, к, л, м; **192:** в, г, д, е, ж; **193:** б, в, г, д, е; **194:** а, б, г, д, е; **196:** а, б, в, г, д; **197:** а, б, в, г; **198:** б, г, д, е, ж, з; **199:** а, б, в; **201:** а, б, г, д, е, и, к; **202:** а, б, г, д, е, ж, з, к, л; **203:** а, б, в, г, д, е, з, и, л, р; **204:** а, б, в, г, д, е; **205:** а, б, в, г, з, и, к, л, м, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч; **206:** а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, с, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1; **207:** д1, е1; **208:** а, б, в, д, е; **209:** б, з, л, м, н, о, п, р; **210:** в, г, д, е, ж, з; **211:** а, б, в, г, д, е; **212:** а, б; **213:** а, б, в, г, д, е, ж, з; **214:** а, б; **215:** и, к, л; **216:** а, б, з, и, к, л, н, о; **217:** а, в, г, л; **218:** б, в, д; **219:** а; **220:** а, б, в, г, ж, з, и, м; **221:** г, д, е, з, и, к, м, н, о, п, р, л1, м1, о1, р1; **222:** а, б, в, е, ж, з, л, м, н, о, п, т1, у1; **224:** х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2; **225:** а1, б1, в1 – с площ 4571,2 ха.

-Мизийски букови гори (91W0)– отдели и подотдели: **1:** о, п, р, с, ч, т1; **2:** п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1; **3:** ц, ч, ш, щ, ю, я, а1; **4:** б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, я1, а2, б2, в2; **5:** г, ж, з, и, к, л, м, н, о, х, ц, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, п1, р1, т1, у1, ф1; **6:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, х, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1; **7:** а, б, в, л; **9:** а, в, г, д, е, ж, н, о, п, р, с, т, у, ф, а1, б1, в1, г1, д1, е1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, т1, у1; **11:** ж; **12:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, в1, д1, е1, ж1; **13:** с, – с площ 1412,6 ха.

5.1.2. По Директива 79/409/ЕЕС за опазване на птиците с обща площ – 4533,3 ха - цялата в други категории. (Защитена зона за местообитанията - “Централен Балкан - Буфер” – BG0001493)

5.1.2.1. Защитена зона “Централен Балкан - Буфер” – BG0002128 – съгласно Директива 79/409 ЕЕС (Директива за птиците), РМС № 335/26.05.2011 г. (ДВ бр. 41/2011 г.) - отдели и подотдели: **31; 32; 36-59; 67-71; 84-91; 96-111; 115; 116; 174-178; 179; 191-194; 196-199; 201-205; 206** а, п, р, т-г1; **с обща площ 4533,3 ха**, от която **4361,1 ха** залесена и **172,2 ха** незалесена.

При инвентаризацията границите на защитените зони да се отделят в самостоятелни подотдели.

В таксационните описания и на картите защитените зони да се отразят по подходящ начин, като част от екологичната мрежа „Натура 2000“. В записката при описанието на всяка зона за опазването на природните местообитания (Директива 92/43 ЕО) да се посочи площта на установените в тях местообитания от приложение 1 на ЗБР - общо и в т.ч. държавни горски територии, при констатирани различия или настъпили промени сред приемането на заданието.

6. Проучвания за здравословното състояние на насажденията

За оценка и описване на здравословното състояние на насажденията да се ползва Наредба № 9/05.12.2019 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди и приложение № 7 на Наредба № 18.

За всяко насаждение да се опишат вида, степента и процента на констатираните повреди.

В записката да се приложи списък на насажденията, засегнати от болести и вредители.

7. Разделяне на горската териториална единица на отдели

При предстоящата инвентаризация, с цел приемственост, да се запазят броя, териториалното разположение и номерата на обособените при последната инвентаризация отдела.

При необходимост от обособяване на нови отдели или промяна на границите на съществуващите, това да се уточни с ръководствата на РДГ Ловеч и ТП „ДГС Черни Осъм“ по време на теренните проучвания.

8. Таксиране на горските площи

Да се таксират всички горски територии, независимо от собствеността им, както и горите в земеделските територии, таксирани при миналата инвентаризация. На инвентаризация подлежат и горите върху земеделските територии имащи характеристиката на гора по смисъла на чл.2, ал. 1 от Закона за горите, но не инвентаризирани през 2012/13 г., както и имотите описани в протоколите по & 49 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за горите, бр. 60 от 07.08.2015 г.

Към горските територии да не се причисляват площите на изкуствени водоеми, водни площ, реки и други незалесени територии, които по КК са посочени като горски територии, но същите по горскостопанска карта от извършената през 2012/2013 г не са горска територия.

Отделянето на подотделите и определянето на таксационните им елементи да се извърши съгласно критериите, определени в Наредбата № 18, като не се раздробяват досегашните подотдели. Да се запазят досегашните подотдели и се потърси възможност за обединяване или присъединяване към съседни подотдели на малки по площ насаждения с цел по-ефективното им стопанисване, особено на такива площи, отделени при предишните инвентаризации в самостоятелни подотдели в резултат на проведени възобновителни сечи под формата на котли, малки площи, тесни ивици и др.

Да не се променят границите на подотделите, определени като „гори във фаза на старост“, както и представителни образци на естествените екосистеми за горите с висока консервационна стойност по FSC сертификат на стопанството. По възможност да се запази сигнатурата им (буквирането) в съответствие с това посочено в заповедта за обявяването им. При липса на такава, в скоби да се отбележи подотдела съгласно заповедта, отразено и в таксационните описания. Същото да се отрази в описанията на работният проект от горскостопанският план.

Съвместно със специалисти от семеконтролната станция да се направи оценка на семепроизводствените насаждения и ако състоянието на някои от тях не позволява да изпълняват предназначението си, да отпаднат или да се включат други подходящи за целта насаждения, при спазване на изискванията на Наредба № 12/12.11.2011 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на базови източниците за горски репродуктивни материали (семепроизводствена база), събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос.

По възможност да се запази номерацията на подотделите – собственост на физически и юридически лица от предходната инвентаризация.

Да се запазят всички постоянни пробни площи, както и тези, които попадат в схемата на мониторинг на Изпълнителна агенцията по околната среда и на таксационните описание да се посочи, че същите са по мониторинг „Forest monitoring grid level I“.

На таксационното описание в числител да се отрази склопеността, а в знаменател – пълнотата на насажденията.

На таксационните описания на подотделите да се отразят още:

- кодовете на защитените зони и на типовете горски местообитания
- вида собственост на всеки подотдел,
- горите в други земи и в земеделски територии, собствеността, № на имота и се запише вида на територията.

При инвентаризацията, съгласно изискванията на Наредба № 18 да се ограничат със съответният условен цвят боя, която да е трайна на атмосферните условия следните технически дейности:

- границите на семепроизводствените насаждения;
- границите на защитените територии по ЗЗТ;
- границите на отделите;
- границите на инвентаризираната горска териториална единица.

При инвентаризацията, и описването на отделните таксационни показатели за всяко едно насаждение, особено внимание да се обърне на точното определяне на схемата на създадените през ревизионния период култури, описването на подраста, подлеса и храстите, тревно покритие, лечебни и защитени тревни видове.

При описването на състава на дървесните видове за насажденията в които има наличие на келяв габър да се прецизира неговото участие, в зависимост от височината на останалите дървесни видове в състава на насаждението, разпространението му по площ и запас на 1 ха. В преобладаващата си част, когато той се явява като подлес, не следва да е част от основното насаждение.

Просеките на ел. проводите, в които има дървесна растителност, да се описват с цифра (Недървопроизводителни площи), като в описанието се отрази наличната дървесна растителност.

Стъблен запас да се определи чрез растежни таблици, посочени в Наредба № 18 за насажденията, културите и подлесната растителност с чиято височина е достигнала 3 м. вкл. и нагоре и с достатъчен % на покритие (пълнота).

Поради факта, че изработването на горскостопанският план на ТП „ДГС Черни Осъм“ ще се извърши едновременно с инвентаризацията, запасът на зрелите високостъблени насаждения в държавните горски територии, да се определи чрез пълно клупиране и математико-статистически методи, възприети със заданието за изработването на горскостопанския план. Списъците на тези насаждения и възприетите методи са приложени към заданието за горскостопанския план.

В таксационите описания запасът да се посочи без клони и с клони.

9. Постоянни пробни площи (ППП)

По време на устройството през 2012/2013 година за установяване на растежа и производителността, процента на ползване и турнусите е подновена 1 (една) постоянни пробни площи.

Да се извършат измерване на заложените постоянни пробни площи в подотдели: 68 „ж“ – буково насаждение

Ако състоянието на ППП не позволява да изпълнява функциите си, при предстоящата инвентаризация, по преценка, да се заложи друга ППП в сходно насаждение.

В експерименталните клетки на ППП да се изведат съответстващи на състоянието им сечи.

Постоянните пробни площи да се номерират и означат на картите.

Да се номерират и означат на картата, всички ППП на други институти и организации, за които има досиета в ТП „ДГС Черни Осъм“ или е предоставена информация за тях.

10. Определяне запаса на стоящата и паднала мъртва дървесина.

В изпълнение на чл. 24, ал.4 от Наредба № 18 в отразените типове природни горски местообитания и ГФС в тях да се определи количеството на мъртва дървесина и биотопни дървета, чрез залагане на пробни площи, указани с писмо № 2282/29.01.2021 на Изпълнителна агенция по горите. Площта на местообитанията и площ на ГФС за определяне на броя на пробните площи е както следва:

Код местообитание	Стойност BG	Площ ха	ГФС ха	Брой пробни площи
9110	Букови гори от типа Luzulo-Fagetum	133,7	16,2	2
9130	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	4571,2	9,6	2
9170	Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum	388,1	0,0	1
91W0	Мизийски букови гори	1421,6	0,0	1
Общо		6514,6	25,8	6

11. Производствени групи, цел на стопанството и турнуси на сеч

Организацията на стопанството на горски територии да е по метода на стопанисване по насаждения Наредба 18 (чл. 67 и приложение 5 „Производствени групи и показатели на метода за стопанисване по насаждения“). Тъй като цялата територия, обект на инвентаризацията попада в категориите защитни и специални горски територии, то по примера на организацията за „условни стопански класове“, тук насажденията се формират в „условни производствени групи гори“, като критериите за стопанисването им, са тези прилагани за насаждения със стопански функции, с цел улесняване на проектирането, но при максимално запазване и повишаване на защитните и специални функции, които имат да изпълняват.

При инвентаризацията и изработеният горскостопански план през 2012/2013 г, насажденията са формирани в 7 (седем) производствени групи: Иглолистни гори за производство на дебелите трупи – А₁ДТ; Иглолистни гори за производство на нормални трупи – А₁НТ ; Букови гори за производство на шперплатни трупи – А₂ШТ; Букови гори за производство на дебелите трупи – А₂ДТ; Букови гори за производство на нормални трупи – А₂НТ; Букови гори за производство на средни трупи – А₂СТ; Гори за производство на дребна дървесина – А₄ДД

След приключване на теренните проучвания и обработване на информацията да се формират производствени групи независимо от собствеността, съобразно произхода, вида, състава, производителността и състоянието на насажденията, при спазване на законовата и нормативна уредба по критериите залегнали в тях.

За буковите насаждения, особено внимание да се обърне на качеството на стъблата в отделното насаждение, а не само тяхната производителност (бонитет) и възможност максимален брой дървета от единица площ да достигнат оптималния целеви диаметър за отделното насаждение и поставената цел в зряла възраст за съответната производствена група.

На база наличните видове насаждения при инвентаризацията на горските територии и горскостопанския план от 2013 г очакваните групи, видове гори са както следва:

Таблица № 8
Групи гори и видове гори

Група	Видове гори	Производствени групи
Иглолистна група		
Гори от бял бор	Култури чисти и смесени с водещ вид бял бор в естествената зона на разпространение на вида	1.Иглолистни гори за производство на дебелите трупи - А ₁ ДТ 2.Иглолистни гори за производство на нормални трупи - А ₁ НТ
Гори от черен бор	Култури чисти и смесени с водещ вид черен бор в естествената зона на разпространение на вида	1.Иглолистни гори за производство на дебелите трупи - А ₁ ДТ 2.Иглолистни гори за производство на нормални трупи - А ₁ НТ
Гори от смърч	Култури чисти и смесени с водещ вид смърч в естествената зона на разпространение на вида	1.Иглолистни гори за производство на дебелите трупи - А ₁ ДТ 2.Иглолистни гори за производство на нормални трупи - А ₁ НТ
Широколистна семенна група (високостъблени)		
Букови гори	Семенни гори чисти и с преобладание на бук	1.Гори за производство на шперплатни трупи- А ₂ ШТ 2.Гори за производство на дебелите трупи- А ₂ ДТ 3.Гори за производство на нормални трупи- А ₂ НТ 4.Гори за производство на средни трупи- А ₂ СТ

Гори от обикновен габър	Семенни гори от габър	1.Гори за производство на средни трупи- А ₂ СТ
Смесени широколистни гори	Естествени гори	1.Гори за производство на средни трупи- А ₂ СТ
Група нискоствъблени гори		
Гори от акация	Култури и издънкови акациеве насаждения	1. Гори за производство на дребна дървесина – А ₄ ДД

За всеки вид гора, съгласно Приложение № 5 от наредба № 18 и на база разпределението на залесената площ по видове гори, да се дадат основните насоки на стопанисване.

Разпределението на залесената площ по видове насаждения и бонитети - чисти и смесени с преобладание на водещ дървесен вид по таксационни показатели от инвентаризацията през 2012/2013 г. и по данни от 7 ГФ – 2020 г е следното:

Таблица № 9

Видове насаждения	Площ – ха	I бонитет ха	II бонитет ха	III бонитет ха	IV бонитет ха	V бонитет ха
Иглолистни – от тях:	1250,1	624,6	235,6	273,4	116,5	0,0
Чисти и с преобладание на бял бор	560,9	157,5	158,3	181,9	63,2	0
Чисти и с преобладание на смърч	139,1	136,7	2,4	0,0	0,0	0,0
Чисти и с преобладание на черен бор	18,2	11,6	6,6	0,0	0,0	0,0
Чисти от зелена дуглазка	41,0	40,9	0,0	0,1	0,0	0,0
Други иглолистни	0,5	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0
Смес. иглол. и иглол.-широколистни	490,4	277,6	68,3	91,2	53,3	0,0
Широколистни високостъблени	7136,1	431,7	3671,6	2361,7	574	96,1
Чисти и с преобладание на бук	6547,0	424,9	3608,3	1999,9	443,2	70,7
Чисти и с преобладание на габър	293,0	0,0	27,2	186,0	73,4	6,4
Чисти и с преобладание на зимен дъб	18,5	0,0	0,0	2,8	9,4	6,3
Други широколистни	4,3	0,0	0,0	0,8	1,3	2,2
Смесени широколистни	273,3	6,8	36,1	172,2	47,7	10,5
Нискоствъблени	10,0	0,0	0,0	0,0	3,7	6,3
Акация	10,0	0,0	0,0	0,0	3,7	6,3
ВСИЧКО	8396,2	1056,3	3907,2	2635,1	695,2	102,4

На база площното разпределение на видовете насажденията по произход и бонитети, и с цел групирането им по производителност и целите, които биха постигнали при определен турнус и за да има приемственост при целта и насоката на стопанисване на насажденията, се очаква формирането на следните **условни производствени групи за стопанисване на насажденията.**

1. Иглолистни гори за производство на дебели трупи А₁ДТ

Към тази група гори да се отнесат, чистите и смесени култури с преобладание на бял бор, смърч, черен бор, зелена дуглазка, както и смесени иглолистни и иглолистно-широколистни култури от I, II и част от III бонитет, създадени на типични месторастения (среднобогати, среднобогати до богати и богати) в подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч, в района на дейност на стопанството.

Целта на стопанисването е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на гората, съчетано с производството на дебели трупи с диаметър на тънкия край над 30 см. Чрез правилно провеждане на предвидените сечи, дървостой те да достигнат целеви среден диаметър 40 см и нагоре при възраст 120 г, която възраст се приема за турнус на сеч.

2. Иглолистни гори за производство на нормални трупи А₁НТ

Към тази група гори да се отнесат, чистите и смесени култури с преобладание на бял бор, смърч, черен бор, зелена дуглазка, както и смесени иглолистни и иглолистно-широколистни култури част от III и IV бонитет, създадени върху среднобогати до богати месторастения, както и на среднобогати и бедни месторастения от нископланинския растителен пояс, в района на дейност

на стопанството. Към тази група следна да се причислят и културите от I, II и част от III бонитет, които в зряла възраст не биха достигнали целта на групата А₁ДТ (добив на дебели трупи)

Целта на стопанисването е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на гората, съчетано с производството на нормални трупи с диаметър на тънкия край над 18 см и достигнат целеви среден диаметър на насажденията 30 см и нагоре при турнус на сеч 100 г.

3. Букови гори за производство на шперплатни трупи (А₂ШТ)

Към тази производствена група да се отнесат чисти букови и с преобладание на бук високобонитетни насаждения (I и част от II бонитет) формирани на богати и много богати месторастения, в много добро здравословно състояние, висок процент на качествени стъбла на единица площ, без наличие на гнилоты.

Водеща цел е запазване и подобряване на специалните и защитни (водозащитните) функции на насажденията, запазване на естествената растителност, в съответствие с режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000 и реално възможен добив на шперплатни трупи с целеви диаметър над 50 см при турнус на сеч 160 години.

4. Букови гори за производство на дебели трупи (А₂ДТ)

Производителността на буковите насаждения към тази производствена група са част от II и част от III бонитет, формирани на среднобогати и среднобогати до богати месторастения за които санитарното им състояние е добро и до задоволително. Към тази производствена група да се причислят и буковите насаждения, които в зряла възраст не ще могат да достигнат целите –добив на шперплатни трупи (А₂ШТ).

Основна цел е подобряване на защитните и специални функции на гората, и по конкретно на ветрозащитното и водорегулиращото им значение, при спазване на режимите за управления касаещи горите в Натура 2000, и добив на дебели трупи с диаметър на тънкия край над 30 см, при възможно достигнат целеви диаметър за отделното насаждение над 40 см при турнуствна възраст 140 години.

5. Букови гори за производство на нормални трупи (А₂НТ)

Производствената група да се формира от букови насаждения част от III и част от IV бонитет, както и култури от бук. Към тази производствена група да се отнесат и насажденията от II и III бонитет, които не могат в зряла възраст да достигнат параметрите за добив на дебели трупи (А₂ДТ).

Целта на стопанисване се определена индивидуално за всяко насаждение, в зависимост от функционалната му група, съчетана с производството на нормални трупи с диаметър на тънкия край над 18 см и възможност за достигане на целеви среден диаметър на насажденията 30 см при турнус на сеч 120 години.

6. Букови гори за производство на средни трупи (А₂НТ)-29

Обединява чисти и смесени насаждения с преобладание на бук, които не могат да достигнат целите на горните групи букови гори (добив на шперплатни, дебелы или нормални трупи), както и насаждения с преобладание и без преобладание на зимен дъб, габър и бяла върба от I до V бонитет и култури от други широколистни видове.

Целта на стопанството е производство на средни трупи с диаметър на тънкия край над 18-29 см, при достигане на целеви среден диаметър за отделното насаждение на 26 см, при турнуствна възраст 100 години, при максимално съхранение и подобряване на функциите които имат да изпълняват

7. Гори за производство на дребна дървесина (А₄ДД)

Тук да се включат, акациевы и други насаждения, които не могат да достигнат целите за производство на едра и/или средна строителна дървесина.

Целта е запазване на естествената растителност за отделното насаждение, подобряване на защитните и специални функции, възможен добив на средна строителна дървесина и/или дърва за огрев при диференциран турнус на сеч (акациевы култури 20 г; келявгабърровы насаждения 40 г.).

При оценка на отделното насаждение за причисляването му към така предложените условни производствени групи за стопанисване на насажденията, освен производителността им (бонитета), важен критерий да е и качеството на стъблата и количеството им върху единица площ, които реално могат при зряла възраст да достигнат целевият диаметър за насаждението и поставената цел за съответната производствена група.

Глава III

Съдържание на инвентаризацията – съгласно приложение № 11 от Наредба № 18:

1. Обяснителна записка в 2 екземпляра - за ИАГ и РДГ, която съдържа: увод, физико-географска характеристика, геоложки строеж и петрографски състав, климатични условия, природни условия, почви, растителност (характеристика на горскорастителни райони и растителни формации по състав на горите, обем, дървесни видове), типове месторастения, характеристика на горските територии, пълна и подробна таксационна характеристика по видове и групи гори (в табличен и графичен вид); основни насоки за организация на стопанството, производствени групи и турнуси на сеч; заложені постоянни пробни площи; пробни площи за определяне количеството на стоящата и паднала мъртва дървесина.

Забел. При разработването на обяснителната записка се прави характеристика за всичките горски територии независимо от тяхната собственост и отделно към всяка глава за горските територии държавна собственост.

2. Приложения към обяснителната записка – протоколи, вкл. протокол за категоризация, заповеди и др. документи, свързани с инвентаризацията; таксационни описания в електронен формат; извадка от таксационните описания в табличен вид; данни-извадка от таксационните описания в табличен вид; данни за постоянните пробни площи; ведомост за почвените профили; отчетни форми № от 1 до 4, 6 и 7 ГФ за баланса на горските територии по община, землище и видове собственост – в електронен формат; списък (в електронен вид) на имотите собственост на физически и юридически лица - № на имота и площ в землището; списък на инвентаризираните земеделски територии, придобили характеристиката на гора по смисъла на чл. 83 от ЗГ - № на имота, землище и собственик (като инвентаризираните през 2012/13 г, така също и на ново инвентаризираните)

3. Карти - Ориентировъчна карта; Работна карта; Карта по видове собственост; Карта на насажденията; Карта на почвите; Карта на геоложките формации; Карта на землището; Карта на типовете месторастения; Карта на санитарното състояние на гората; Карта на базата за горските репродуктивни материали (семеprоизводствената база) на стопанството; Карта на горските територии със защитни и специални функции; Карта на типовете горски природни местообитания.

Глава IV

Срокове за извършване на инвентаризацията

Теренните работи да се извършат през 2022 г., а предаването на инвентаризацията в чернови вид – до края на м. април следващата година.

Глава V

Видове дейности и категории на трудност

Видовете дейности при предстоящата инвентаризация са:

1. Теренно-проучвателни дейности

- 1.1. Измерване и картиране на зрели високостъблени насаждения държавна собственост, чийто запас се определя чрез пълно клупиране и/или математико статистически методи
- 1.2. Измерване и картиране на гори, чийто запас се определя чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. на лесонеprигодни площи
- 1.3. Ограничаване на терена на границите на насажденията за семеprоизводство, защитените местности и природните забележителности.
- 1.4. Картиране на незалесени горски площи
 - а) Дървопроизводителни
 - б) Недървопроизводителни
- 1.5. Установяване и картиране на горски типове месторастения и на почвената ерозия, с определяне на видовете, подходящи за месторастенето

1.6.Актуализиране на типовете горски месторастения и/или определените видове, подходящи за месторастенето

1.7.Проучване и картиране на здравословното и санитарно състояние на насажденията, резултат на въздействието на биотични и абиотични фактори на засегната площ

1.8.Ограничаване границите на обекта за инвентаризация и отделите

Таблица № 10

За разпределението на площта за инвентаризация по категории на трудност

Категория на трудност	Горски територии държавна собственост ха	Горски територии собственост на общините, физически и юридически лица и гори извън горските територии ха	Общо ха
1	23,1	18,8	41,9
2	42,7	49,5	92,2
3	2501,7	1963,9	4465,6
4	2326,4	1617,8	4044,2
Общо	4893,9	3650,0	8643,9

2. Обработване на информацията

2.1. Създаване и обработване на атрибутивната база данни

2.2. Създаване на графичната база данни

3. Други дейности

3.1.Залагане на постоянни пробни площи

След приключване на теренните проучвания и обработката на данните от извършената инвентаризация изпълнителят представя обяснителната записка, окомплектована с всички приложения и карти на РДГ Ловеч, вкл. и на електронен носител.

Извършването на инвентаризацията и изработването на горскостопанските карти е за сметка на държавния бюджет.

Част втора

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Планът за дейностите по опазване на горските територии от пожари да се изработи в границите на района на дейност на ТП „ДГТ Черни Осъм“, землище на с. Черни Осъм, община Троян.

При изработването на плана да се спазват изискванията на глава десета на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии и спазване на разпоредбите на Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Обект на плана са горските територии на площ от 7 144,7 ха. (не са обект на плана горите извън горските територии на площ от 500,2 ха).

1. Анализ на досегашната дейност

Да се направи преглед и анализ на изпълнението на предвидените противопожарни мероприятия, както и на възникнали през ревизионния период горски пожари и тяхната характеристика.

Да се анализира организацията на територията в противопожарно отношение.

2. Теренно-проучвателните работи

При теренно-проучвателните работи да се уточнят:

- районите с висока пожарна опасност
- обектите, разположени в горите или в близост до тях, около които следва да се планират противопожарни прегради;
- местата където да се планира изграждането на съоръжения – наблюдателни пунктове, водоизточници за зареждане с вода при гасене на пожари, пътища за движение на противопожарна техника и др., съгласно изискванията на наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.;
- специализираните групи за гасене на горски пожари.

3. Организация на територията

В зависимост от състава на насажденията, близостта им до населени места, хижи и пътната инфраструктура, източниците на огън, посещаемостта и др., насажденията да се групират в класове според степента на пожарна опасност.

I-ви клас са горски територии с висока пожароопасност

II- ри клас са горски територии със средна пожароопасност

III- ти клас са горски територии с ниска пожароопасност

Критериите за определянето на класа на пожароопасност са дадени в приложение № 40 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии.

4. Планиране на мероприятия по опазване на горите от пожари

Конкретните мероприятия за предотвратяване на горски територии от пожари да се планират на база степента на пожарна опасност, анализа на резултатите от създадената досега организация и проведените мероприятия за предотвратяване възникването на пожари, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба, като се дадат общо и по видове собственост.

•Барьерни прегради – ролята на естествени бариерни прегради изпълняват по-големите водни течения, изкуствени водоеми, канали, шосета, просеки, които са достатъчни и няма нужда от създаване на нови.

При досега действащият план за опазване на горските територии от пожари, общата дължина на съществуващите бариерни прегради е била 13,0 км, от които 11,0 к са в държавните горски територии. За ревизионния период не са предвидени нови такива.

За в бъдеще изграждането на нови бариерни прегради да се предвижда само в случаите, когато в определени райони няма естествените такива или не са с необходимата нормативна ширина.

• **Лесокултурни прегради** - като естествени такива да се ползват горските автомобилни пътища, по-тесни шосета, канали, дерета с постоянно течаща вода, ел. просеки, ловни просеки, технически просеки които са обслужвали изпълнението на предвидените сечи(въжени линии) и др., почистени от растителност.

В плана за опазване на горските територии от пожари от 2013 г. съществуващи лесокултурни прегради са посочени с обща дължина 19,0 км., от които 17,0 км в държавните горски територии. Новопроектирани за периода не са били планирани.

При доказана необходимост лесокултурни прегради да се планират и същите да дават възможност за придвижване на хора и противопожарна техника.

• **Минерализовани ивици** – незалесена ивица с отстранена растителна покривка до минерален почвен слой. Основно се предвиждат по средата на лесокултурните прегради, по периферията на горските територии от към страната на пожарния риск, както и около урбанизирани територии, общински пътища, места за паркиране, беседки и др. обекти, граничещи с гората - потенциални източници на пожар. Ширината на ивиците е от 1,5 до 3 метра, когато е по средата на бариерните и лесокултурни прегради пътища и от 3 до 6 м по периферията на горските територии, граничещи пасища и земеделски необработваеми територии.

По досега действащият план за минерализовани ивици са били са били приети действащите автомобилни пътища. Нови такива не са били проектирани.

• **Санитарни ивици** – да се предвиждат покрай пътищата, минаващи през гори и други застрашени от пожари горски територии. В иглолистните култури, граничещи с такива територии ролята на санитарна ивица може да изпълнява и кастренето на клоните на крайните дървета. Роля на санитарна ивица изпълняват също окосените и почистени голи площи.

За ревизионни период е било предвидено преди настъпването на пожароопасният сезон, покрай шосетата и чакъли в ивица от 10 м от двете страни да се почистват от лесно запалими предмети и окосяване на тревата.

Направа на минерализовани и санитарни ивици да се планира само при доказана необходимост.

• **Пътища за движение на противопожарни автоцистерни** - да се посочат и опишат по отдели всички пътища, по които е възможно придвижването на противопожарната техника, съгласно условията на т. 5 в приложение № 39 от Наредба № 18.

Да се извърши оценка на съществуващата горска пътна мрежа и в случай че същата не отговаря на условията посочени в приложение № 39 от Наредба № 18 да се предвидят необходимите ремонтни дейности, както и изграждането на нови пътища.

На картата на проектираните противопожарни мероприятия, горските автомобилни пътища по които е предвидено придвижването на противопожарната техника да се свържат с общинската или републиканска пътна мрежа в района на дейност на ТП „ДГС Черни Осъм“

• **Водоизточници за нуждите на опазването и защитата от пожари** – на територията в ТП „ДГС Черни Осъм“ съществуват 3 брой водоизточници, от които е възможно зареждането на противопожарните автоцистерни, към които съществуват постъпи и площадки за маневриране. (Водохващането в отдел 25, водохващането в отдел 104 и в отдел 20, на водослива на река Жеравица с река Черни Осъм). При необходимост е възможно и ползването на местата, където реките с целогодишен оток, се пресичат с горските автомобилни пътища и се получава естествено завиряване.

Изграждане на нови водоизточници да се предвиди само при необходимост, в случай, че наличните такива не покриват изискуемата гъстота и вместимост съгласно т.6 по приложение №39 от наредба №18 и след съгласуване с ТП „ДГС Черни Осъм“ и съответната РС ПБЗН.

Всички водоизточници да се отразят на картите на проектираните противопожарни мероприятия.

• **Стационарни наблюдателни пунктове**

Като част от Националната схема за разполагане на средства за наблюдение и откриване на пожари в горските територии е предвидено изграждането на 1 брой автоматична стационарна станция – попадаща в подотдели - 182 „2“. Към настоящият момент същата не е изградена.

При необходимост с цел - наблюдение за възникване на евентуални пожари през пожароопасният сезон могат да се ползват наличните ретранслатори и кули на мобилни оператори, след предварително договаряне с органите които ги стопанисват.

• **Табели и билбордове с противопожарно съдържание** – предвидено е поставянето на 50 броя (двукратно по 25 бр.) за ревизионния период на подходящи места, вилните зони, курортните местности, местата за паркиране и отдых, чешми, кръстопътища, както и по трасета на

туристически пътеки, преминаващи през горските територии. При необходимост да се предвидят допълнителни табелки, в случай, че поставените са недостатъчни, или някои от съществуващите са повредени и унищожени.

- **Места за почивка и паркиране** – по досегашният план са предвидени три броя – в м. „Смесите“ (отдел 179), водохващането в отдел 25 и в района на Зелениковски манастир (отдел 32). Държавна собственост са местата за почивка и паркиране в м. „Смесите“ (отдел 179) и водохващането в отдел 25. Същите да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година.

- **Места за палене на огън** – предвидени са около местата за паркиране и почивка в горските територии. Устройството им да е съгласно изискванията на Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

- **Противопожарни депа** – съществуват 2 броя противопожарни депа в сградата на стопанството, като е предвидено тяхното оборудване с гръбни пръскачки – 4 бр., кофи за вода – 4 бр., лопати – 10 бр., брадви – 3 бр., кирки – 3 бр., тупалки – 15 бр., моторни триони – 2 бр., мотики – 5 бр., съдове за питейна вода – 5 бр. по 10 л, железни гребла – 5 бр., косери – 5 бр., топлоустойчиви защитни облекла – 3 комплекта, електрически фенери – 5 бр., радиостанции – 4 бр., съд за вода – 1 бр. по 200 л, моторна помпа – 1 бр., за всяко от депата, съгласно изискванията на наредба № 30. Броят на противопожарните депа и местонахожденията им да се съгласуват с РС ПБЗН гр. Троян.

- **Хеликоптери площадки** – в плана да се заложи, че за тази цел могат да се ползват стадиона в с. Черни Осъм, като и подходящи голите площи, над границата на гората, в границите на НП „Централен Балкан“.

- **Маршрути за патрулиране** – при необходимост да се предвидят маршрути за пеши, конни или моторизирани патрули. Конкретният избор на трасе да се съобразява с повишения риск от пожари в близост до обекти в горите или в близост до тях, както и с възможността за видимост към контролираните горски територии.

- **Барieri на горските автомобилни пътища** – бариери на горски автомобилни пътища, да се предвидят само за тези пътища, които не са за обща употреба и които водят в горски масиви от първи клас на пожарна опасност.

Планирането на мероприятията за защита на горските територии от пожари да се съгласуват с РС ПБЗН гр. Троян.

Планираните мероприятия да се остойностят, като се посочат по видове собственост и се отразят с подходящ условен знак на картния материал.

5. Съдържание на плана

5.1.Обяснителна записка с необходимите таблици и диаграми.

5.2. Карти (за картна основа да се ползват картите от извършената инвентаризация):

- Карта на класовете на пожарна опасност в М 1:25000

- Карта на планираните мероприятия за дейностите по опазване от пожари в М 1:25000. С различен цвят да се отразят, съществуващите и новопроектирани противопожарни съоръжения, включително и по вид собственост на горските територии.

Екземпляр от плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари да се предостави на РС ПБЗН гр. Троян на хартиен и на магнитен носител в подходящ формат за ползването му.

5.3 Приложения

- протоколи, заповеди и др. документи във връзка с изработването на плана;
- списък на планираните мероприятия с посочване на обема им – брой, площ, дължина.

6. Срокове за изпълнение

Планът за опазване на горските територии от пожари да се изработи като раздел към инвентаризацията и в същите срокове.

Изработването на плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари е за сметка на държавния бюджет.

Част трета

ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ

Предмет на плана за ловностопанските дейности ще бъде дивечът и неговите местообитания в ловностопанските райони - землището с. Черно Осъм, община Троян, район на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Черни Осъм“. В него се третираат всички територии по смисъла на чл. 6 и чл. 7 от ЗЛОД в рамките на ловните райони с изключение на урбанизираните и определените с градоустройствени планове и околоръстни полигони.

Планът да се изработи на база и едновременно с инвентаризацията на горските територии съгласно изискванията на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии и изцяло да се съобрази със Закона за лова и опазване на дивеча и правилника за прилагането му.

Съгласно ловностопанското райониране на страната територията на ТП „ДГС Черни Осъм“ попада в една ловностопанска област Стара планина - подобласт „Средна Стара планина“.

Глава I

Площ на териториите, обект на плана

Площта за ловностопанско планиране в района на дейност на ТП „ДГС Черни Осъм“ към момента на изработването на заданието е **10416,1** ха от която:

гори и горски територии - 8643,9 ха
 земеделски територии - 1772,2 ха.

Всичко 10416,1 ха

Ловностопанските територии се разпределя на ловностопански райони (ЛС) и се стопанисват от:

- Държавен ловностопански район, респ. Ловностопански район на дивечовъден участък (ЛР ДУ) “Черни Осъм”, стопанисван от ТП ДЛС “Русалка” - гр. Априлци;
- Район (ЛР ЛРД), стопанисван от ловнорибарска дружина “Черни Осъм”, член на сдружение (СЛРД) “Ловнорибарско дружество Троян”.

Границите им са отразени в проекта за ловностопанско устройство така, както са регламентирани със заповеди №№ РД46-1/02.01.2001г. и РД46-1548/23.08.2001г. на министъра на земеделието и горите.

Разпределението на площта по обособени ловностопански райони и ловища определена с проекта от 2012/13г. и обект на предстоящото ловностопанско проектиране е както следва:

Таблица № 11

Ловностопански район Ловище	ГТ	ЗТ	Общо ЛР	Дивечоне - приг. в ГТ	Дивечоне - приг. в ЗТ	Дивечо- пригодна
х е к т а р и						
Ловище "Нешковци"	1144.7	8.8	1153.5	4.0	8.8	1140.7
Ловище "Бряза"	1546.7	31.1	1577.8	2.2	1.5	1574.1
Ловище "Срядката"	1055.2	-	1055.2	4.3	-	1050.9
Общо ЛР ДУ "Черни Осъм"	3746.6	39.9	3786.5	10.5	10.3	3765.7
ЛР ЛРД "Черни Осъм"	4898.3	1732.3	6630.6	8.8	72.2	6549.6
Общо СЛРД Троян	4898.3	1732.3	6630.6	8.8	72.2	6549.6
ВСИЧКО ТП ДГС "Черни Осъм"	8644.9	1772.2	10417.1	19.3	82.5	10315.3

Забел. Към площта на горските територии да се причислят и горите върху земеделските територии установени с предстоящата инвентаризация. Бонитирането на местообитанията на дивеча да е по критериите за държавните горски територии.

При изработването на ловностопанския план, съвместно с ТП „ДГС Черни Осъм“, ловните сдружения и дружинките, да се отразят границите на ловностопанските райони, съгласно действащите заповеди за обособяването им, границите и броя на ловищата, като същите се отразят на картата на ловностопанските мероприятия.

По досега действащият ловностопански план броят и площта на ловищата по ловни райони е както следва:

Таблица № 12

Ловностопански район	ГТ	ЗТ	Общо ЛР	Дивечно-неприг. в ГТ	Дивечно-неприг. в ЗТ	Дивечно-пригодна
Ловище	х е к т а р и					
Ловище "Нешковци"	1144.7	8.8	1153.5	4.0	8.8	1140.7
Ловище "Бряза"	1546.7	31.1	1577.8	2.2	1.5	1574.1
Ловище "Срядката"	1055.2	-	1055.2	4.3	-	1050.9
Общо ЛР ДУ "Черни Осъм"	3746.6	39.9	3786.5	10.5	10.3	3765.7
ЛР ЛРД "Черни Осъм"	4898.3	1732.3	6630.6	8.8	72.2	6549.6
Общо СЛРД Троян	4898.3	1732.3	6630.6	8.8	72.2	6549.6
ВСИЧКО ТП ДГС "Черни Осъм"	8644.9	1772.2	10417.1	19.3	82.5	10315.3

Точните площи на ловностопанските райони и на ловищата, вкл. и по вид на територията (горска и земеделска) да се уточнят при изработването на плана за ловностопанските дейности, като горските територии и горите в земеделските територии следва да са съответстват на тези установените при инвентаризацията им.

Глава II

Досегашно стопанисване

Последният ловностопански план е изработен през 2013 г., като неразделна част – том II към горскостопанския план (лесоустройствен проект) на ТП „ДГС Черни Осъм“.

Да се направи преглед на историята на ловното стопанство и ловоустройството в района по хронологичен ред.

Да се проучат основно физико-географските фактори, оказващи пряко или косвено влияние върху дивеча и неговото развъждане и опазване; характера на релефа, надморските височини, изложенията и наклоните на терена, които оказват влияние върху миграционните процеси на дивеча и имат значение при залагане на фуражната база.

Да се даде оценка за нуждите от питейните вода на дивеча през летния сезон, като се опишат източниците с целогодишен воден оток (реки и по големи дерета), както и съществуващите изкуствени и естествени водоими.

Да се проучат особеностите на климата и се опишат климатичните фактори в района - средна начална дата с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 10 градуса, средните пролетни валежи, среден годишен брой дни със снежна покривка, средна височина на снежната покривка и тяхното влияние за развъждането на дивеча.

Да се даде оценка на типовете и подтиповете почви и влиянието им върху избора на фуражни култури необходими за подхранването на дивеча.

Да се даде оценка за хранителните и защитни възможности на растителността, като се проучи и анализира растителността в горските и земеделските територии - дървесна, храстова и тревна; състав и структура на горските насаждения; наличие на горскоплодни видове в насажденията, в горските поляни и ливади. В откритите селскостопански площи да се проучат основните отглеждани култури, големината на блоковете и тяхното площно разпределение; наличието и степента на участие на житните култури, люцерна, фуражен грах, клубеноплодни и др.

Да се проучат икономическите и демографските условия, оказващи влияние върху развитието на ловностопанската дейност в района.

Да се определят зоогеографския район и ловностопанските области и подобласти, в които попада територията, обект на плана.

Да се проучи ловната фауна (бозайници и птици, обитаващи района) - по видове дивеч, райони на разпространение и сезонни миграции. Да се проучат причините за евентуалното намаляване запасите на ловни видове, както и възможностите за реаклиматизация на изчезнали и аклиматизация на нови видове.

Да се проучат защитените видове дивеч, обитаващи района, които имат пряко или косвено значение за ловното стопанство.

Да се проследи и анализира промяната в числеността на дивечовите запаси и изменението в полово възрастовите структури на главния и съпътстващите видове дивеч. За сравнение да се ползват данните от пролетната таксация през 2020 година. При необходимост и по преценка на изработващия плана, да се направи контролна таксация за всеки конкретен ловностопански район.

Да се представят в табличен вид данните от пролетната таксация през последните 10 г.

Да се анализира изпълнението на проектираните ловностопански мероприятия, биотехническите съоръжения, ползването на дивеч и се оцени икономическият им ефект.

Да се посочат всички годни биотехнически съоръжения, както и изградени лиса предвидените такива по досега действащият план

Да се анализира обема и състоянието на фуражната база.

Изпълнението на ловностопанските мероприятия за изминалия ревизионен период да се представи в табличен вид според изискванията на Наредба № 18.

Да се направи анализ на развитието на дивечовите запаси за възможно по-дълъг период.

Да се дадат данни за щетите, които нанасят на дивеча, популациите от вълци, друг хищен дивеч и скитащите кучета.

Да се посочи запаса и отстрела на вълци, други хищници и скитащи кучета през последните 10 години.

Да се опишат евентуалните заболявания по дивеча и да се направи ветеринарно-санитарна оценка.

Да се направи оценка на размера на щетите, които нанася дивеча на горските насаждения и на земеделските култури.

Глава III

Планиране на мероприятия

1. Основни насоки на планирането

Основното направление на стопанисването на дивеча ще бъде подобряване на условията за развитие на здрави и жизнени популации от наличните видове, достигане на допустимите запаси, разселване, повишаване на възможностите за трофеен отстрел, добив на дивечово месо, обогатяване на ловната фауна и развитие на ловния туризъм и лов.

По досега действащият ловностопански план за дивечопригодната площ на територията на ТП „ДГС Черни Осъм“ за развъждане на благородния елен е било предвидено да е в ареал на относително постоянното му обитаване, основно около централното Старопланинско било, с трайно установените му сватбовища т.е. на територията на ЛР ДУ и част от ЛР ЛРД “Черни Осъм”.

За сърната и дивата свиня като подходяща е било възприета цялата дивечопригодна горска площ на горското стопанство

Пригодни за развъждане на заека е цялата дивечопригодна площ от горските и земеделските територии предоставените на ЛРД, като вид без стопански интерес

Не са на лице подходящи местообитанията за развъждане на фазана и яребицата.

По ловностопанския план от 2013 г разпределението на дивечопригодните площи по видове дивеч, ловностопански райони и ловища и е било следното:

Таблица № 13

Вид дивеч Ловностопански район Ловища	Дивечопригодна площ		
	Горски територии	Земеделски територии	Обща площ
	ха	ха	ха
БЛАГОРОДЕН ЕЛЕН			
<i>Ловище „Нешковци“</i>	1141	0	1141
<i>Ловище „Бряза“</i>	1544	0	1544
<i>Ловище „Срядката“</i>	1051	0	1051
Общо за ЛР ДУ „Черни Осъм“	3736	0	3736
ЛР ПЛД „Черни Осъм“	2563	0	2563
Всичко за ТП „ДГС Черни Осъм“	6299	0	6299
СЪРНА			
<i>Ловище „Нешковци“</i>	1141	0	1141
<i>Ловище „Бряза“</i>	1544	0	1544
<i>Ловище „Срядката“</i>	1051	0	1051
Общо за ЛР ДУ „Черни Осъм“	3736	0	3736
ЛР ПЛД „Черни Осъм“	4890	0	4890
Всичко за ТП „ДГС Черни Осъм“	8626	0	8626
ДИВА СВИНЯ			
<i>Ловище „Нешковци“</i>	1141	0	1141
<i>Ловище „Бряза“</i>	1544	0	1544
<i>Ловище „Срядката“</i>	1051	0	1051
Общо за ЛР ДУ „Черни Осъм“	3736	0	3736
ЛР ПЛД „Черни Осъм“	4890	0	4890
Всичко за ТП „ДГС Черни Осъм“	8626	0	8626
ЗАЕК			
ЛР ПЛД „Черни Осъм“	4890	1660	6550
Всичко за ТП „ДГС Черни Осъм“	4890	1660	6550
МЕЧКА			
<i>Ловище „Нешковци“</i>	1141	0	1141
<i>Ловище „Бряза“</i>	1544	0	1544
<i>Ловище „Срядката“</i>	1051	0	1051
Общо за ЛР ДУ „Черни Осъм“	3736	0	3736
ЛР ПЛД „Черни Осъм“	2563	0	2363
Всичко за ТП „ДГС Черни Осъм“	6299	0	6299
ОБЩО			
Благороден елен	6299	0	6299
Сърна	8626	0	8626
Дива свиня	8626	0	8626
Заек	4890	1660	6550

За числеността на кафявата мечка в региона по заложеното изискване в Протокол от 31.07.12год. - т.4, в ловностопански план е извършено бонитиране по отношение на мечката (респ. изготвено е сечение на ЛСР от ТП ДГС “Черни Осъм” с определените зони на потенциалната пригодност на местообитанията за мечка съобразно изработен ГИС модел в рамките на “План за действие за кафявата мечка в България”), като изчислената производителност на местообитанията ѝ възлиза на 1.1 клас(бонитет)на площ от 6298,6 ха

Главният и съпътстващите видове дивеч при предстоящото планиране да се определят в зависимост от характера и производителността на местообитанията, развитието на дивечовите запаси и трайността в обитаването, като се съобразят с препоръчаните в приложение № 27 от Наредба № 18.

2. Ловностопански мероприятия

Бъдещите ловностопански мероприятия да бъдат съобразени с изискванията и нормите залегнали в ЗЛОД, ППЗЛД, Наредба № 18/07.10.2015 г.

Да се направи оценка на целесъобразността и ефективността на досега обособените ловища в отделните ловностопанските райони и при необходимост да се предложи промяна на броя и границите им, съгласувани с ТП „ДГС Черни Осъм“ и ловния съвет.

За постигане на поставените цели следва:

Разпределението на площта на ловностопанските райони да се даде в изходната база данни към плана.

Да се обърне особено внимание на недивечопригодните площи с цел по-точно определяне на допустимите запаси на главния и съпътстващите видове дивеч.

Да се извърши бонитиране на местообитанията и да се даде подробна характеристика на наличните типове местообитания в устройваните райони съгласно Наредба №18, за бонитиране местообитанията на дивеча (приложение № 29).

При бонитиране на местообитанията да се обърне внимание на земеделските площи покрити с гора. Местообитанията на такива площи да бъдат, като тези на горските територии с цел правилно бонитиране и определяне на допустимите запаси.

Въз основа на направената характеристика на типовете местообитания да се направи анализ на условията за развъждане на дивеча.

Да се определят допустимите дивечови запаси в зависимост от бонитета на местообитанията и поставената стопанска цел, като се отчете междувидовото взаимодействие.

Да се разработят перспективни планове за развитие на запасите на основните видове дивеч през следващите 10 години. Плановите коефициенти на прираст да се определят съгласно Наредбата за бонитиране на дивечовите местообитания в Р. България, проектираното полово съотношение и съвременните достижения на ловностопанската наука.

Въз основа на действителните дивечови запаси в годината на изработване на плана, изчислените допустими запаси и коефициент на прираст да се изработят перспективните планове, като се решат въпросите с отстрела и необходимия фураж за подхранване през периода. При необходимост да се предвиди доставка на животни за разселване от други райони на страната със сходни климатични условия.

За всеки ловностопански район да се проектира оптимална полова и възрастова структура на запасите от едър дивеч, наброяващи над 50 броя животни.

Оптималните полови и възрастови структури на запасите на едрия дивеч – благороден елен, сърна и дива свиня да се отразят графично и таблично по възрастови групи.

Да се проектира разработване на фуражна база, съобразно видовете дивеч в отделните ловностопански райони и ловища. Обемът и начинът на стопанисване на фуражната база да се определят съгласно Закона за лова и опазване на дивеча. Видът на фуражните площи да се избере според климатичните и почвени условия. Да се посочи начина на обработката и стопанисването им. Да се направи рекапитулация на хранителните възможности на проектираната фуражна база и да се сравнят с минимално и максимално необходимите. При недостиг на голи площи от горските територии за разработването на фуражната база, да се проектира такава в насаждения на равни или полегати терени и подходящи други условия.

Да се предвидят мероприятия за поддържане и подобряване на съществуващите фуражни площи. При недостиг на фуражни площи да се предвиди разработване на нови такива с цел достигане на нормативите, залегнали в ЗЛОД.

Да се предвиди периферно и групово засаждане на горскоплодни дървесни и храстови видове, предпочитани от дивеча, особено по периферията на дивечовите ниви от горските територии държавна собственост, както и опазване на съществуващите такива.

За да се предпазят от преждевременно опасване на дивечовите ниви от домашен добитък, особено тези, в близост до населени места, и/или до пасищни комплекси, отдадени за паша на домашни животни.

Да се предвиди ограждане на дивечовите ниви по начин възпрепятстващ влизането на домашни животни. В дивечовите ниви трябва да се прави такъв сеитбооборот, че да се осигури целогодишен фураж.

Дивечовите ниви, попадащи в частни имоти следва да се разработят след сключване на договор със собственика на земята.

Като се има в предвид, че цялата територии на стопанството попада в зоната за защита на водите(в частност СОЗ) да не се предвижда наторяване с изкуствено торове.

На подходящи места да се проектират ловни сечища (бръстилища), както и добив и направа на листници. (отпад от изведените сечи, проведени в подходящ сезон за ползването му)

По досега действащият план съществуващите фуражни площи во вид и ловностопански райони е показано в таблица № 14

Таблица № 14

Ловностопански район	Вид на фуражните площи (д е к а р и)							Всичко	
	Д и в е ч о в и								
	Ниви				Ливади	Сечищ а	Ловни Просек и	(дка)	(%)
	Съществу- ващи		в/у г. общо	площ и					
	в ГТ	в ЗТ							
ЛР ДУ Ловище "Нешковци"	90			90	1			91	0.8
ЛР ДУ Ловище "Бряза"		35	4	39	24			63	0.4
ЛР ДУ Ловище "Срядката"	6		8	14	13	35	46	108	1.0
Общо ЛР ДУ "Черни Осъм"	96	35	12	143	38	35	46	262	0.7
ЛР ЛРД "Черни Осъм"	17	18		35	54			89	0.2
Общо СЛРД Троян	17	18		35	54			89	0.2
Всичко ТП ДГС "Черни Осъм"	113	53	12	178	92	35	46	351	0.3
								5	

Да се проектират мероприятия за ограничаване на миграцията и опресняване на кръвта.

За подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията, да се проектират биотехнически съоръжения в зависимост от видовете дивеч, начина на ловуване и възможностите на терена. По възможност изграждането им да се планира на не по-малко от 300 м от границите на ловностопанските райони.

Да се предвидят мероприятия за подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията и за подобряване на условията за ловуване. При недостиг, да се проектират ловни просеки с подходяща ширина, като същото не противоречи на функционалната принадлежност на горските територии, както и на условията залегнали в режимите за устойчиво управление на горите попадащи в Натура 2000.

Провеждането на горскостопанските мероприятия да се съобразява със сватбения и родилен период на дивеча. За обезпечаване репродукцията на благородния елен в рамките на ЛР ДУ "Черни Осъм", ежегодно лесовъдските мероприятия да се съобразяват с локалитетите на сватбуване по време на брачния му период. В тях е задължително да се преустановяват всички горскостопански мероприятия, достъп на хора и домашни животни и всички други дейности, нарушаващи спокойствието на дивеча. (отдели 179 до 181). Предвид повсеместното им разпространение по откритите билни части и микровъзвишения, по досега действащият ловностопански план не се били фиксирани зони на спокойствие.

Опресняването на кръвта за ловните запаси ще се осъществява преди всичко на базата на процесите от спокойната, естествена миграция на дивеча - пряко следствие от сравнително високите числености на всички дивечови популации в района, както и на добрия свободен контакт

с популациите от съседните стопанства. По възможност да се внасят разплодници с добри трофейни качества от сходни по условия райони на страната.

Районите на развъдниците да се отразят на картата на ловностопанските мероприятия в М 1:25000.

Да се посочат начините за ловуване на различните видове дивеч.

Към заданието са приложени данните от пролетната таксация на дивеча през 2021 г.

Да се предвидят мероприятия за борба с хищниците, вкл. и проектиране на стървилища.

При необходимост да се предвиди полигон за изпитание на ловни кучета в предоставените ЛР.

Да се направи оценка за необходимите сгради, пътища и техника, необходими за провеждане на ловностопанската дейност, като при необходимост се предвиди строеж на нови и ремонт на съществуващите.

Да се направи икономическа оценка на необходимите средства за изпълнение на проектираните ловностопански мероприятия и очаквайте приходи.

На терена да се означат със спрей или боя проектираните дивечови ниви, ливади и ловни просеки.

Планираните ловностопански мероприятия да се разработят по ловностопански райони и ловища.

Планирането на ловностопанските мероприятия да се съгласуват с ТП „ДГС Черни Осъм“, ТП ДЛС “Русалка” - гр. Априлци; ловнорибарска дружина “Черни Осъм” – респективно с сдружение - “Ловнорибарско дружество Троян”.

Глава IV

Съдържание на плана за ловностопанските дейности

Да се изработи общ план за ловностопанските дейности на територията, с данни за всеки ловностопански район и всяко ловище.

Планът за ловностопанските дейности да се изработи със следното съдържание:

Обяснителна записка - съгласно Приложение № 36 на Наредба № 18807.10.2015 г.

Обяснителната записка да се изработи в 4 екземпляра - по един за ТП „ДГС Черни Лом“, РДГ Ловеч, ИАГ и СЗДП Враца, а за ТП „ДЛС Русалка“ гр. Априлци - извадка за ЛР на ДУ „Черни Осъм“

Приложения - заповеди за границите на ловностопанските райони; протоколи: на комисията по ловно стопанство за приемане на теренните работи, за уточнявания и съгласувания с ЛС и др.; изходна база данни; ведомост за площите на фуражната база; работни схеми и количествени сметки на биотехническите съоръжения.

Кarti - За картна основа да се ползват картите от извършената инвентаризация, като за земеделските територии се ползват цифровите модели на КВС/кадастралните карти. Да се изработят карти в М 1:10 000 на проектираните ловностопански мероприятия.

За всеки ловностопански район да се изработи карта на планираните мероприятия в мащаб 1:25 000.

Когато един ловностопански район попада в една стопанска карта в М 1:10000 да се изработи и сборна карта на този ловностопански район в М 1:25000. На картите по ЛР да бъдат отразени и ловищата.

Да се изработи обща сборна карта на всички ловностопански райони в подходящ мащаб.

Да се изработи и по един брой бели копия от всеки картен лист.

Да се изработи сборна карта (и в цифров вид – ZEM формат) на ловностопанските райони на цялото горско стопанство, която да съдържа само границите на ловностопанските райони, ловищата и развъдниците. В контура на всеки ловностопански район да бъдат поставени името на района, и имената на ловищата и развъдниците, прието единодушно от членовете на експертния съвет.

Картите на ловностопанските райони да се изработят в 4 екземпляра - по един за ТП „ДГС Черни Осъм“, РДГ Ловеч, ИАГ и СЗДП Враца и а за ТП „ДЛС Русалка“ гр. Априлци - само за ЛР на ДУ „Черни Осъм“

Картите за РДГ Берковица и ТП „ДГС Черни Осъм“ и тези за ТП „ДЛС Русалка“ гр. Априлци да бъдат ламинирани.

Към всеки екземпляр на записката да се приложи по един цветен комплект карти, както следва:

- На ловностопанските мероприятия;
- На ловностопанските райони в подходящ мащаб.

Пространствените и атрибутна база данни от ловностопанския план да бъдат включени в обединения цифров модел във формат ZEM 2.12, съгласно изискванията на Наредба № 20 от 2017 г., Приложение № 1, към чл. 4, ал. 1, раздел „Изменение на ZEM формата за ловоустройствените проекти“.

Глава V

Срокове за планиране

Ловностопанският план да се изработи едновременно с инвентаризацията и в същите срокове.

Глава VI

Обем и видове дейности

Видовете дейности, съгласно приложение № 30 на Наредба № 18 и разпределението на обема им по категории на трудност са както следва:

Таблица № 15

Вид дейност	Катег. 1 ха	Катег. 2 ха	Катег. 3 ха	Катег. 4 ха	Общо Ха
Устройство на едродивечово ловно стопанство	41,9	92,2	4465,6	4044,2	8643,9
Проучване на местообитанията и бонитиране	41,9	92,2	4465,6	4044,2	8643,9
Парцелиране и организация на територията	41,9	92,2	4465,6	4044,2	8643,9
Проектиране на защитна и фуражна база	41,9	92,2	4465,6	4044,2	8649,9
Устройство на дребнодивечово ловно стопанство					1772
Парцелиране и организация на територията, вкл. обработка на цифрови модели и изработване на картен материал					1772
Общо					10415,9

Изработването на плана за ловностопанските дейности е за сметка на държавния бюджет.

Част четвърта

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН ЗА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ – ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ В РАЙОНА НА ДЕЙНОСТ НА ТП „ДГС ЧЕРНИ ОСЪМ”

Горскостопанският план за горските територии – държавна собственост, управлявани и стопанисвани от ТП „Държавно горско стопанство Черни Осъм” да се изработи на база и едновременно с инвентаризацията и съгласно изискванията на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии.

Глава I

Площ, подлежаща на горскостопанско планиране

1. Площ на горските територии

В горскостопанския план от 2013 г. площта на горските територии – държавна собственост е била 4883,2 ха кръгло площта на ДГТ е **4883,0 ха**, С настъпилите промени, увеличение чрез покупка на гори собственост на физически лица (посочени в глава първа –инвентаризация) площта следва да 4892,9 или кръгло **4893,0 ха** . В отчета към 31.12.2020 г (форма 1 ГФ) е отчетена 4894 ха, като разликата от 1,0 ха се дължи на закръглението в отделните вид гори и вид земи при изготвяне на баланса на горските територии към 31.12. 2020 г)

2. Характеристика на площта

От общата площ на горските територии – държавна собственост 4894,0 ха (1 ГФ 2020 г) залесена площ е 4728,0 ха, незалесена дървопроизводителна 22,0 ха и недървопроизводителна 144,0 ха

Защитните и специални функции на горските територии и функционална им принадлежност в пълен обхват са описаните при инвентаризацията.

В таблица № 16 е посочена площта на държавните горски територии по водещите функции

Таблица № 16

Група гори по функционална група	Водеща функционална група ха	%	В друга категория ха	ОБЩО ха
I. Защитни горски територии	474,6	9,7	4408,6	4883,2
1.За защита на водите	474,6	9,7	4408,6	4883,2
1.2.Вододайни зони	474,6	9,7	4408,6	4883,2
1.2.1.Вододайна зона пояс I	0,0	0,0	6,7	6,7
1.2.2.Вододайна зона пояс II	12,3	0,3	614,7	627,0
1.2.3.Вододайна зона пояс III	462,3	9,4	3787,2	4249,5
II. Специални горски територии	4418,3	90,3	2882,2	7300,5
1.Защитени зони по ЗБР	4418,3	90,3	2816,6	7234,9
1.1.33 по Директива 92/43/ ЕСЕ	4418,3	90,3	0,0	4418,3
1.2.33 по Директива 79/409/ЕСЕ	0,0	0,0	2816,6	2816,6
2.Базови източници за горски репродуктивни материали	0,0	0,0	57,9	57,9
2.1.Самепр.насаждения	0,0	0,0	56,1	56,1
2.3. Горски разсадник	0,0	0,0	1,8	1,8
3.Обекти с регионално значение	0,0	0,0	7,7	7,7
3.1.200 м около манастир	0,0	0,0	2,5	2,5
3.2.200 м около хижи	0,0	0,0	5,2	5,2
Всичко защитни и специални	4892,9	100,0	7290,8	12183,7
ОБЩА ПЛОЩ				

Горите според водещите функции са:

Защитни 9,7 %

Специални 90,3 %

Списък на подотделите в пълен обхват за всяка категория и приложен към заданието

Глава II.

Досегашно стопанисване

Да се дадат исторически данни за създаването на горското стопанство и преглед на досегашните лесоустройства (горскостопански план) в хронологичен ред. От последния горскостопански план (лесоустройствен проект) да се отразят основните насоки за организация на стопанството – горскостопански и охранителни участъци, отдели, стопански класове и групи гори по предназначение, турнуса на сеч и др.

Да се направи анализ за изпълнението на предвидените в плана мероприятия в държавните горски територии – възобновителни и отгледни сечи; възобновяване и залесяване; ползване на дървесина; странични ползвания; опазване на горските територии от пожари, болести и вредители; борба с ерозията; сградо и пътно строителство и др. на база отчетните документи и информацията от теренните проучвания.

Да се анализират причините за констатирани незадоволителни резултати.

Да се посочат конкретни примери, както за добри лесовъдски решения, така също и за отклоненията от предвидените по проект дейности.

Изпълнението на предвидените сечи да се анализира по вид на горите и вид на сечта, по площ и запас, интензивност, повтаряемост, както и по отношение качеството на провеждането им, до колко са спазени режимите в защитните и специални горски територии указани в съответните протоколи, заповеди и други нормативни документи при проведените сечи.

Да се анализират резултатите от проведените фази на възобновителните сечи, вкл. и на мероприятията за подпомагане на естественото възобновяване.

Да се направи преглед на ползването на дървесина по видове сечи и категории дървесина, като се изяснят причините за евентуалните отклонения от предвижданията на проекта.

Да се анализира изпълнението на предвидените залесявания - по дървесни видове, съчетаването им в типове култури, схеми на залесяване, начин на почвоподготовка.

Изпълнението по площ на възобновителните сечи и на залесяванията по дървесни видове да се анализира отделно за подотделите, предвидени в горскостопанския план и в които е работено през ревизионния период.

В табличен вид да се посочи предвидените и изпълнени лесовъдски и лесокултурни мероприятия (по видове сечи - отгледни и възобновителни, по вид и фаза на възобновителните сечи и отклоненията на стойностите от тези предвидени по план).

В отделна таблица да се посочи изпълнените през ревизионния период сечи, като се дадат стойностите по площ и запас за проведените мероприятия, които не са били предвидени по горскостопански план и се посочат мотивите за това.

Да се направи анализ на разсадниковото производство.

Да се направи оценка на изпълнението на предвидените мероприятия в съществуващите и създадени през ревизионния период култури, както иглолистни така и от широколистни дървесни видове.

Да се анализира изпълнението на мероприятията в семепроизводствените насаждения.

По данни от инвентаризацията, да се дадат данни за състоянието на пътната мрежа, съоръженията и обектите, обслужващи горскостопанската дейност.

Да се направи анализ на изпълнението на страничните ползвания.

Да се направи анализ на предвидените и изпълнени противоерозионни мерки и мероприятия с цел ограничаване и спиране на ерозионни процеси в горските територии.

Изпълнението на мероприятията да се даде и в табличен вид, като държавното горско стопанство се задължава да подготви и предаде на лесоустройствената група необходимите таблици и справки.

Глава III Теренни проучвания

1. Таксиране на насажденията

За целите на горскостопанския план, таксирането на зрелите високостъблени насаждения да се извърши чрез метода на пълното клупиране, математико-статистически методи и/или на базата на математически модели приети и утвърдени от ИАГ. Границите на подотделите да се ограничат на терена с ивица бяла боя, трайна на външни атмосферни условия.

Стъбленият запас на **зрелите високостъблени насаждения** да се определи, както следва:

- **чрез пълно клупиране** – за насаждения с пълнота до 0,5 независимо от площта им; с площ до 2,0 ха, както и такива с неправилна форма (дълги тясна ивица) независимо от пълнотата им.

- **чрез математико-статистически методи** - за останалите зрели високостъблени насаждения.

- **по средно моделно дърво** – надлесните дървета.

Окончателното определяне на начина за определяне на запаса на зрелите високостъблени насаждения да стане по време на таксирането им.

На клупираните насаждения в знаменател да се отрази масовата им пълнота, като отношение на определения запас към нормалния запас по растежна таблица.

В приложение е даден списък на насажденията, запасът на които да се определи чрез пълно клупиране и по МСМ.

Запас на останалите естествени насаждения и културите, както и на подлесната растителност чиято височина е достигнала 3 м. вкл. и нагоре и достатъчен процент на покритие (пълнота) да се определи чрез растежни таблици, посочени в Наредба № 18.

Глава IV

Основни насоки за организация на обекта на планиране

1. Разделяне на горскостопанската единица на горскостопански участъци (ГСУ)

При изработването на горскостопанския план да се запазят броя, наименованията и териториалното разположение на обособените с досега действащият план горскостопански участъци, които са били както следва:

I ГСУ “Черни Осъм” - Участъка включва в границите си следните отдели: **1-24; 180-194; 196-199; 201-227.**

II ГСУ “Краевица” - Участъкът включва в границите си следните отдели: **25-59; 67-71; 84-91; 96-111; 115; 116; 174-179.**

Седалищата и на двата участъка са в с. Черни Осъм

2. Производствени групи, цел на стопанството и турнус на сеч

Организацията на стопанството за държавните горски територии да е на база „Производствени групи и показатели за стопанисване по насаждения“, залегнали в Наредба № 18. Тъй като, цялата територии обект на инвентаризацията попада в категориите защитни и специални горски територии, то по примера на организацията за „условни стопански класове“, тук насажденията се формират в „условни производствени групи“, като критериите за стопанисването им, са тези прилагани за насаждения със стопански функции, с цел улесняване на проектирането, но при максимално запазване и повишаване на защитните и специални функции, които имат да изпълняват.

При инвентаризацията и изработеният през 2012/2013 г горскостопански план, насажденията са формирани в 7 (седем) производствени групи: Иглолистни гори за производство на дебели трупи – А₁ДТ; Иглолистни гори за производство на нормални трупи – А₁НТ ; Букови гори за производство на шперплатни трупи – А₂ШТ; Букови гори за производство на дебели трупи – А₂ДТ; . Букови гори за производство на нормални трупи – А₂НТ; Букови гори за производство на средни трупи – А₂СТ; Гори за производство на дребна дървесина – А₄ДД

В таблица № 14 са посочени целите и турнусите за постигането на тази цел за отделните производствени групи

Таблица № 17

ПРОИЗВОДСТВЕНИ ГРУПИ	Съкратено обозначение	строителна дървесина (диам. на тънкия край и целеви D _{1,3} на насаждението)	Турнус на сеч (години)
Високостъблени			
Иглолистни гори за производство дебели трупи	А ₁ ДТ	30 см при D _{1,3} за насажд. 40 см	120
Иглолистни гори за производство на нормални трупи	А ₁ НТ	18 см при D _{1,3} за насажд. 30 см	100
Букови гори за производство на шперплатни трупи	А ₂ ШТ	трупи за шперплат при целеви D _{1,3} на насаждението -50 см	160
Букови гори за производство на дебели трупи	А ₂ ДТ	30 см при D _{1,3} за насажд. 40 см	140
Букови гори за производство на нормални трупи	А ₂ НТ	18 см при D _{1,3} за насажд. 30 см	120
Букови гори за производство на средни трупи	А ₂ СТ	18 см при D _{1,3} за насажд. 26 см	100
Гори за производство на дребна дървесина	А ₄ ДД	дребна стр. дървесина/дърва	20/40

Разпределението на залесената площ по видове насаждения и бонитети по данни от инвентаризацията и таксационните показатели за съответните насаждения по водещ дървесен вид и произход за държавните горски територии (форма 7 ГФ към 2020 г) е посочено в таблица № 18.

Таблица № 18

Видове насаждения	Площ – ха	I бонитет ха	II бонитет ха	III бонитет ха	IV бонитет ха	V бонитет ха
Иглолистни – от тях:	815,2	399,1	117,9	196,3	101,9	0
Чисти и с преобладание на бял бор	329,7	71,3	76,4	128,4	53,6	0
Чисти и с преобладание на смърч	111,9	109,5	2,4	0	0	0
Чисти и с преобладание на черен бор	14,6	11,6	3,0	0	0	0
Чисти от зелена дуглазка	24,3	24,2	0	0,1	0	0
Други иглолистни	0,5	0,3	0	0,2	0	0
Смес. иглол. и иглол.-широколистни	334,2	182,2	36,1	67,6	48,3	0
Широколистни високостъблени	3904,4	158,1	1969,4	1376,3	333,2	67,4
Чисти и с преобладание на бук	3607,3	157,7	1925,0	1191,6	284,8	48,2
Чисти и с преобладание на габър	114,3	0	11,2	79,8	20,5	2,8
Чисти и с преобладание на зимен дъб	8,4	0	0	0	4,2	4,2
Други широколистни	2,2	0	0	0	0	2,2
Смесени широколистни	172,2	0,4	33,2	104,9	23,7	10,0
Нискостъблени	9,5	0	0	0	3,3	6,2
Акация	9,5	0	0	0	3,3	6,2
ВСИЧКО	4729,1	557,2	2087,3	1572,6	438,4	73,6

Предложените производствени групи са въз основа на разпределението на площта на насажденията по произход и бонитети, съобразено с организацията на стопанството през изтеклият ревизионен период, до колкото то съответства на действащата нормативна уредба.

В резултат на данните от теренните проучвания при инвентаризацията и обработка на информацията, резултатите от досегашното стопанисване и постигнатите цели за отделното насажденията в държавните горски територии, аргументирано предложение за причисляването на отделните насаждения към съответна производствена група, в унисон с целта на производство и турнусите на сеч да се представи за приемането им от ЕС.

За буковите насаждения, особено внимание да се обърне на качеството на стъблата в отделното насаждение, а не само тяхната производителност (бонитет) и възможност максимален брой дървета от единица площ да достигнат оптималния целеви диаметър за отделното насаждение и поставената цел в зряла възраст за съответната производствена група.

За всеки вид гора, съгласно Приложение № 5 от Наредба № 18 и разпределението на залесената площ по видове насаждения, да се дадат основните насоки на стопанисване.

На база наличните видове насаждения и предложените производствени групи и показатели за стопанисване по насаждения, очакваемите групи и видове гори са същите, които са описани в частта за инвентаризацията.

Глава V

Планиране на мероприятия

Тъй като, горските територии на стопанството изцяло попадат в защитни и/или специални функции, то предвидените мероприятия да бъдат насочени основно към запазване и подобряване на функциите, които имат да изпълняват, при спазване на режимите в съответните нормативни актове за обявяването им, като не се допуска подмяна на основни дървесни видове формирали отделното насаждение.

Във водоохранните гори и насажденията в границите на СОЗ, видовете сечи и тяхната интензивност да са насочени към повишаването на функциите им и създаване на възможност за поддържане на разновъзрастова структура на отделното насаждение и на гората като цяло.

Горскостопанските мероприятия в близост и около религиозни и туристически обекти да се планират така, че да гарантират запазването на естествения и автентичен характер на ландшафта.

Да не се планират мероприятия в насажденията, определени като гори във фаза на старост”.

1. Сечи

Да се планира насоката на стопанисване (основния вид сеч) за всяко насаждение, съобразно целта на стопанството, вида гора, производствените групи гори, особеностите на дървесните видове, таксационните данни и хода на възобновителния процес, а именно: за отглеждане, за възобновяване, за трансформация или техническа сеч, като се има предвид Наредба № 8 от 05.08.2011г. на ИАГ за сечите в горите и утвърдените разработки по чл. 4, ал. 1, т. 2 от същата, относно режими за устойчиво управление на горите попадащи в границите на екологичната мрежа „Натура 2000”, Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна.

Да се имат в предвид и последните обобщени указания за стопанисване на култури с преобладаващо участие на бял бор (писмо ИАГ-12213/28.06.2017 г. към Решенията на Националното съвещание на тема „Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадени иглолистни гори“, проведено на 28-29.01.2016 г. в гр. Кюстендил).

Отгледна сеч да се планира в младите, средновъзрастни и дозряващи насаждения и култури, съобразно възприетия турнус на сеч, за съответният производствено група и съобразно функциите които те изпълняват. Интензивността им е съобразена с възрастта, дървесният вид, пълнотата, бонитета и състоянието им. Осветленията да се проектират без интензивност и материален добив. При необходимост, в насаждения и култури с неравномерен строеж по пълнота да се предвижда отгледна сеч в гъстите групи.

Възобновителна сеч – да се планира във всички зрели насаждения, с подходяща интензивност, съобразно с възприетия турнус на сеч, функционалната принадлежност, вида, състава, структурата и състоянието на насажденията и възможност за оставането на по-голям брой дървета на единица площ, които ще достигнат оптималния целеви диаметър за съответната производствено група гори. Така също да се следи хода, степента и характера на възобновителните процеси, постигнати от проведените до сега сечи. При необходимост да се предвидят мероприятия за подпомагане на възобновяването, опазване и отглеждане на подраста, изсичане на подлеса.

Особено внимание да се обърне на изредените и невъзобновени зрели насаждения, в които следва да се проектират мероприятия за тяхното възобновяване.

Да се направи оценка на възобновяването на зрелите насаждения пострадали от снеговали, снеголоми и ветровали и се предвидят конкретни мероприятия за всяко едно от тях с оглед на успешното възстановяване на дървостойките и използването на потенциала на дървопроизводството им.

Желателно е при възобновителните сечи да не се предвижда окончателно изсичане на зрелия дървостой, а да се оставят единични и групи стари дървета, както и минимално количество мъртва стояща и лежаща дървесина.

Много внимателно да се подхожда при избора на интензивността на възобновителните сечи около религиозни и култови обекти, каптажи за битово водоснабдяване на селищата и по протежение на основните пътища, така че да се съхрани естествената среда и облика на ландшафта.

Голи сечи с последващо изкуствено възобновяване да се проектират в насаждения от келяв габър растящи на средно богати и богати месторастения, и издънкови акациев насаждения, за възстановяване на производствения им потенциал.

При планирането на гола сеч да се спазват изискванията на чл. 32 от Наредба № 8 за сечите в горите.

С горскостопанският план да се предвиди оптимално възможният % на добив от възобновителни сечи съобразно лесовъдско-таксационната характеристика за отделното насаждение и достигане на поставените цели, съобразно функционалната принадлежност и турнус на сеч, а в насажденията в защитените зони и с режимите за тяхното устойчиво управление. Държавното горското стопанство следва само да определи вида и интензивността на възобновителната сеч за всяко насажденията в границите на възприетото ползване за всека производствена група/или вид гори.

Селекционна сеч да се планира в насажденията за семепроизводство до започване на възобновителна сеч, при спазване на изискванията на Наредба № 21/12.11.2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и износ.

Техническа сеч да се планира:

- за опазване на горските територии от пожари, съобразно предвидените дейности в плана за опазване на горските територии от пожари – държавна собственост;
- за нуждите на ловното стопанство- залегнали в ловностопанския план за държавните горски територии;
- за просветляване на трайни горски пътища – държавна собственост;
- за освобождаване на площи, върху които са учредени вещни права.

Ползването от техническите сечи да се рекапитулира отделно.

Санитарни и принудителни сечи да не се планират. В случай, че степента на повредите или таксационните показатели за отделното насаждение не отговарят на изискванията на Наредба №8 за планиране на отгледна или възобновителна сеч, в таксационните описания да се отрази вид и степен на повредите и % на засегнатите дървета.

Сечи за трансформация са:

- отгледна или възобновителна на гори с изкуствен произход създадени на неподходящи месторастения с цел - превръщане им в естествен насаждения, както и в издънкови насаждения за превръщането им в семенни.

Система от сечи за индивидуално производство на висококачествена дървесина:

- Същите да се планират в насаждения на добри месторастения, където е възможно провеждането на система от сечи за индивидуално производство на висококачествена дървесина, както и в насаждения в които през ревизионния период са водени такива сечи и резултатите са положителни, като проектирането на отделните фази на сечта са съобразно разпоредбите на чл.35б, ал. 2 от Наредба № 8.

В ивица 10-20 м. покрай основни водни течения, републикански и общински пътища, сечите да се планират с по-ниска интензивност, с цел запазване на защитните и ландшафтни функции на насажденията. При планиране на сечите, максимално да се запазват редките и характерни за района видове.

Съвместно със служителите от Държавно горско стопанство, след приключване на теренните дейности да се съгласуват преходните подотдели, в които лесовъдските мероприятия не са приключили, като се запазят границите за съответния подотдел, вид мероприятие и % на ползване по досега действащият горскостопански план.

2. Определяне размера на ползване

2.1. Ползване на дървесина

Ползването от възобновителни сечи да се предвиди по състояние за отделното насаждение, съобразно целите за производствената група гори, към което то е причислено. Общото ползване е сумарно от предвиденото по насаждения.

За контрол да се приложи и изчисленото сечище по формулните методи.

В разчетите за отделните производствени групи **да не се включват** насажденията определени като „гори във фаза на старост“.

2.2. Добиви и сортименти - За всяко насаждение да се определи ползването по дървесни видове без клони и с клони и се извърши сортиментиране на добивите по категории дървесина (едра, средна, дребна, дърва), като това се отрази в таксационното описание.

В предотделните листове да се отрази определеният оптимален размер на ползване от всяко насаждение.

За установяване сортиментната структура на добивите основно да се ползват данните от досегашното стопанисване в различните по вид и сеч насаждения. При различия над 10% между добитите през десетилетието категории дървесина и предвидените по горскостопански план да се заложат необходимия брой „временни пробни площи“ за установяване на сортиментната структура на добивите по вид на сечта и дървесни видове, категории дървесина за които са на лице различията.

Временните пробни площи да се заложат съвместно с ДГС и се означат на терена.

Добитата след сечта дървесина да се измери и сортиментира.

Възприетите проценти за сортиментиране на добивите и получените резултати от временните пробни площи да се представят заедно с предложението производствените групи гори, турнусите на сеч и размера на ползването, като се приложат към горскостопанския план (вкл. и при предаването му за разглеждане и приемане по реда на чл.89 от Наредба № 18).

Ползването на дървесина да се даде по сортименти, по видове сечи, дървесни видове и вида на насажденията, общо и отделно в достъпните и недостъпни басейни.

3. Възобновяване и залесяване

В зависимост от условията и хода на естественото възобновяване в зрели насаждения, при необходимост да се предвижда подпомагането му чрез: обработка на почвата и мъртвата горска постилка; разрохкване под склопа; отстраняване на подлеса; забрана пашата на домашни животни; засяване на семена и жълъди или залесяване на невъзобновените участъци.

Залесяванията да се планират съгласно Наредба № 2 от 2013 г. за условията и реда за залесяване на горските и земеделски територии и инвентаризация на горските култури. След комплексна преценка на природните условия, типа месторастения, целта на залесяването, биологичните особености и екологичните изисквания на видовете, за всеки подотдел да се определят подходящите видове за залесяване, насоките на залесяване, типовете горски култури, видът и начинът на почвоподготовка, схемата и гъстотата на културите, както и методът и сезонът за залесяване.

Залесяване да се предвижда основно за възстановяване на обезлесени терени вследствие на пожари и други природни бедствия и евентуално след окончателни фази на възобновителни сечи, за допълване на възобновяването или обогатяване на видовото разнообразие, когато това не може да се постигне по естествен път.

За овладяване на ерозионни процеси, установени при инвентаризацията, да се предвиди залесяване с подходящи дървесни видове.

Подготовката на почвата за залесяване да се определи в зависимост от специфичните условия на микрорелефа – наклон, изложение, дълбочина и каменливост на почвата, размер на площта за залесяване и други особености. Особено внимание да се обърне при почвоподготовката при планираните залесявания с тополи.

При проектиране на залесявания да се предпочитат смесени култури от устойчиви местни видове.

Да се предвиди отглеждане на новосъздадените култури и мерки за опазването им от паша на домашни животни и дивеч, вкл. и чрез ограждане.

При наличие на добри условия за естествено възобновяване, да не се предвижда залесяване на котли и малки площи, вследствие на проведена възобновителна сеч.

Към записката на горскостопанския план да се приложат списъци на подотделите, в които е планирано залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.

ТП „ДГС Черни Осъм“ разполага с горски разсадник с площ 1,8ха – подотдел 100 - „7”..

В горите държавна собственост са регистрирани 7 семепроизводствени насаждения с автохтонен произход на базовия източник на площ от 56,1 ха.

Данните за всички проектирани сечи и залесявания, в табличен вид изискуеми по Наредба № 18 да се представят общо и отделно в достъпните и в недостъпните гори.

ТП „ДГС Черни Осъм“ да представи Протокол за недостъпните гори, съгласуван с СЗДП гр. Враца.

4. Планиране на други мероприятия.

4.1. Добив на недървесни горски продукти

Да се планира по ГСУ възможния добив на сено, листников фураж, билки, гъби и горски плодове.

4.2. Паша

Към горскостопанския план да се приложи списък на подотделите, в които няма да се допуска паша през целия ревизионен период.

С цел осигуряване на достъп до пасищата и ограничаване на повредите от домашните животни, при необходимост да се предвидят прокари, като същите се отразят на картите.

4. 3. Строителство

Да се проучат нуждите на стопанството от строеж на нови или ремонт да съществуващите сгради и горски пътища. Горски пътища да се планират при необходимост за изпълнение на противопожарните мероприятия и възможност за придвижване на противопожарната техника, както и за постепенното усвояване на временно недостъпните басейни. Да се опишат горските автомобилни пътища, които се нуждаят от ремонт и рехабилитация.

При наличие на поройни водни течения и ровини, освен залесяване, при необходимост да се предвиди изграждане на нови технико-укрепителни съоръжения, както и ремонт на съществуващите.

Мероприятията да се планират съгласно изискванията на Наредба № 4 /19.02.2013 г. за защита на горските територии от ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения.

За ревизионния период строеж на сгради не е предвидено, само ремонт на сградния фонд на стопанството находящ се в с. Черни Осъм

От съществуващата пътна мрежа за реконструкция е било предвидено 10,0 км.

3. Защита на горските територии от болести и вредители и други повреди

В насажденията и културите, в които при инвентаризацията са установени повреди, причинени от биотични и абиотични фактори да се предвидят мероприятия за борба с причинителите, съгласно Наредба № 12/16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди.

По сериозно внимание да се обърне на мероприятията за овладяване на повредите по иглолистните култури, като при необходимост се потърси съдействие от специалисти в лесозащитната станция.

Глава VI.

Дейности по опазване на горските територии от пожари

Мерките и мероприятията са разработени за цялата територия в плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари. Тук да се направи извадка само за горите - държавна собственост.

Глава VII

Редки, застрашени и лечебни растения

Да се разработи глава „Лечебни растения“, като се базирана на установените при инвентаризацията редките, застрашени и лечебни растения, описани за всеки подотдел от държавните горски територии, както и наличната информация от РИОСВ, ДГС и общините за събрани през годината количества от билки и лечебни растения.

Да се посочат изискванията за опазване и ограничителните режими за ползване на лечебните и редките растения, както и за опазване на изчезващи и ендемични растителни видове.

Глава VIII

Защитени зони по „Натура 2000“

В горскостопанския план, като извадка от записката на инвентаризацията, в самостоятелен раздел да се разработят подробно мерките, мероприятията и предвидените лесовъдски, лесокултурни, противопожарни и ловностопански дейности в защитените зони по Закона за биологичното разнообразие - Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете, в границите на горските територии **държавна собственост**.

Общата площ по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете е 7673,9 ха, от които в държавните горски територии е **4418,3 ха**.

Площ на хабитатите – 6514,6 ха, от които в държавните горски територии - **3617,4 ха**.

Анализа да включва:

- подробно описание на площта на всяка от ЗЗ, като се посочи общата площ на ЗЗ и площта на хабита и анализ на състоянието им. За всяка защитена зона да се посочат и;
- проектирани лесовъдски, лесокултурни и други мероприятия съобразно възприетите режими;
- мерки за опазване на защитените зони.

В района на дейност на ТП „ДГС Черни Осъм“ попада една зона по Директива 92/43/ЕЕС (Директива за местообитанията), а именно:

1. Защитена зона “Централен Балкан - Буфер” с код BG 0001493 обявена с), РМС № 811/16.11.2010 г. (ДВ бр. 96/2010 г.) за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации съгласно чл.6 ал. 1, т. 2 на ЗБР с обща площ на хабитатите 6514,6 ха, от които 3617,4 ха държавни горски територии и установени в тях местообитания:

- Букови гори от типа Luzulo-Fagetum (9110) – 133.7 ха, от които в ДГТ -
- Букови гори от типа Asperulo-Fagetum (9130) – 4571.2 ха, от които в ДГТ -
- Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum (9170) – 388.1 ха, от които в ДГТ -
- Мизийски букови гори (91W0) – 1421.6 ха, от които в ДГТ -

По Директива 79/409/ЕЕС за опазване на птиците

1. Защитена зона “Централен Балкан - Буфер” с код BG 0002128 РМС № 335/26.05.2011 г. (ДВ бр. 41/2011 г.), отдели и подотдели от горските територии на ДГС “Черни Осъм” с обща площ 4533,3 ха, от която в държавните горски територии 2816,6 ха. Цялата зона се прекрива със зоната за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации.

Глава IX

Горски територии за защита на водите. Санитарно-охранителни зони (СОЗ)

Горските територии в района на дейност на ТП „ДГС Черни Осъм“ изцяло в категорията „за защита на водите“ -8644,9 ха обща площ, от които държавни горски територии 4883,2 ха. Санитарно-охранителните зони (СОС) са на площ от 971,0 ха, от които на площ от 29,3 са определени санитарно-охранителните зони за отделните водовземни съоръжения, по реда на Наредба № 3 16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди

Обособените санитарно-охранителни зони (пояси I; II и III), за отделни водохващания, са отделени по проект, но за същите все още няма заповед. Площи им е както следва:

- пояс I – площ 7,0 ха, от която 6,7 ха в държавни горски територии
- пояс II - площ 1620,0 ха, от която 627,0 ха в държавни горски територии
- пояс III - площ 7017,9 ха, от която 4249,5 ха в държавни горски територии

За държавните горски територии попадащи в СОЗ да се разработи отделна глава към записката на горскостопанския план.

Глава X

Еколого-икономически ефект от планираните мероприятия

Да се разработи по методиката в Приложение № 23 към Наредба № 18.

Глава XI

Съдържание на горскостопанския план

Обяснителна записка в 4 екземпляра - по един за ИАГ, РДГ, СЗДП и ДГС, която да съдържа: природни и икономически условия, подробен анализ на досегашното стопанисване, основни насоки за организация на стопанството, данни от инвентаризацията, проектираните мероприятия, размер на ползването на дървесина, пътно и сградно строителство.

Подробни таксационни описания – работен проект на хартиен и електронен носител в 2 екземпляра - по един за СЗДП и ДГС и в съкратен вид на електронен носител за ИАГ и РДГ с планирани горскостопански мероприятия, типове горски природни местообитания, кодове на защитените зони съгласно приложение 1 от Закона за биологичното разнообразие, кадастрални номера на горските територии и предвидените мероприятия за опазване на горските територии от пожари.

Карти (за картна основа да се ползват картите, изработени при инвентаризацията): Ориентировъчна карта, с отразени границите на горските територии, обект на горскостопанския план в подходящ мащаб; Карта на листовете (от инвентаризацията); Карта по видове собственост (от инвентаризацията); Карта на почвите (от инвентаризацията); Карта на геоложките формации (от инвентаризацията); Карта на землищата (от инвентаризацията); Карта на месторастенията (от инвентаризацията); Карта на санитарното състояние на гората (от инвентаризацията); Карти на проектираните мероприятия на ламинирана хартия в М 1: 10 000. Карта на семепроизводствената база на стопанството в М 1: 10 000; Карта на дейностите по опазване на горските територии от пожари (от плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари); Карта на горските територии със защитни и специални функции (от инвентаризацията); Карта на типовете природни горски местообитания (от инвентаризацията).

За нуждите на ТП „ДГС Черни Осъм“ да се изработят 2 комплекта ламинирани карти в М 1:10 000.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПЛАНА:

Таблицы за таксационна характеристика на горските територии, обект на плана;-

Списъци:

на горските територии – държавна собственост по отдели, подотдели и землища на насажденията, запасът на които ще се определя чрез пълно клупиране и по МСМ;

на планираните мероприятия (без планираните сечи с материален добив) в EXEL - насажденията в които е планирано залесяване (по насоки) и подпомагане на възобновяването;

на насажденията, в които са планирани технически сечи и сечи без материален добив;

на планираните мероприятия за опазване на горските територии от пожари (със съответната мярка – площ, дължина);

на отделите и подотделите по землища;

на насажденията, които съгласно чл. 88, ал. 5 от ЗГ няма да се стопанисват като гора (ако се установят такива);

на отделите и подотделите забранени за паша по землища;

на несъответствията с кадастралната карта по землища; на подотделите в които е установено строителство или се владеят без да се предприети или приключели действия за промяна на предназначението или отдаването им по реда на Закона за горите;

Протоколи от проведени съвещания, технически съвети, обществени обсъждания, експертни съвети и др;

Списък на подотделите по функционална принадлежност на защитните, специалните и защитените горски територии (извадка от инвентаризацията);

Ведомости от заложен временни пробни площи;

Баланс на горските територии държавна собственост (отчетни форми от 1 до 7 ГФ - по видове гори и групи гори).

Горскостопанският план да се изработи в сроковете за инвентаризацията.

За изработения горскостопански план да се представи и програмен продукт за работа с мобилни компютри със система Global Position Sistem.

Глава XII

Видове дейности и категория на трудност

При теренно проучвателните работи

1. Устройство и планиране на дейности в насаждения с пълнота до 0,5, чийто запас се определя чрез пълно клупиране
 - а) насаждения с пълнота над 0,5 и с площ до 2,0 ха, както и с неправилна форма над 2,0 ха.
 - б) насаждения с пълнота над 0,5
2. Устройство и планиране на дейности в зрели насаждения, чийто запас се определя чрез математико-статистически методи
3. Устройство на насаждения, държавна собственост, чийто запасът се определя, чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. клекови формации и лесонепригодни площи
4. Устройство на незалесени горски територии
5. Планиране на дейности в залесени извън тези по дейности 1 и 2 и незалесени горски територии определени с горскостопанския план
6. Ограничаване границите на обекта за изработване на горскостопански план
7. Установяване и картиране на горските типове месторастения и на почвената ерозия, с определяне на видовете подходящи за месторастенията, при планиране.
8. Актуализация на типовете горските месторастения и на почвената ерозия, с определяне на видовете подходящи за месторастенията, при планиране.

Разпределението на площта на горските територии – държавна собственост по категории на трудност е както следва:

Таблица № 19

Категория на трудност	Площ – ха	%
1	23,1	0,5
2	42,7	0,9
3	2501,8	51,1
4	2326,4	47,5
Всичко	4894,0	100,0

При обработка на информацията

1. Създаване на атрибутна база данни и нейната обработка, при планиране.
2. Създаване на графична база данни, при планиране.
3. Описване на установените и картирани типове горски местообитания по Закона за биологичното разнообразие, при планиране.

Изработването на горскостопанския план е за сметка на Северозападно държавно предприятие ДП гр. Враца – ТП „ДГС Черни Осъм“.

Заданието е разработено съгласно действащата законова и нормативна уредба, при спазване на за указанията на наредба № 18 от октомври 2015 г за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 20 от 2017 г за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти.

Автор :.....

/инж. Любен Желев/